"DIRVA" (THE FIELD)
Lithu[illegible] Weekly
[illegible]ed ever[illegible] Cleveland by the
Ohio Lit[illegible] Co.
6820 Superior A[illegible]
MANAGING EDITOR—K. [illegible]

Entered at Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, O., under the Act of March 3, 1879.

Valst. Centr. Knygynas
Panevėžio skyrius
Panevėžys
Lithuania

DIRVA

The only Lithuanian Newspaper Published in Ohio, reaching a very large Majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

"DIRVA" (THE FIELD)
Savaitinis Laikraštis
Vienatinis Lietuvių Laikraštis Ohio Valst.
Išeidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos B-vė

Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Meksikoje 2.00
Lietuvoje ir kitose šalyse 3.00

DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

No. 7 CLEVELAND, OHIO PENKTADIENIS, VASARIO-FEB. 12, 1937 KAINA 5c. 47 22nd YEAR (22-ri Metai)

General Motors Streikas Baigėsi

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

Pakėlė algas. Detroit.— Chrysler Corp. automobilių išdirbėjai paskelbė pakelia savo darbininkams mokestį 10 nuoš. Dabar darbininkai gaus mažiausia $6 į dieną, bendrai apie 13 ar 14 milijonų dolarių metuose daugiau.

Tai kompanijai dirba arti 70,000 darbininkų, įskaitant raštinių tarnautojus.

Plieno darbai, po trumpo sutrukdymo paėjusio iš potvinių kaltės, pradėjo vėl atsigriebti. Produkcija pakilo 3 punktais iki 79 nuošimčių normalio.

Žymiausia pakilo Wheeling, W. Va., kur del potvinio darbai buvo nukritę iki 36 nuoš. ir pakilo iki 77.

Clevelande, Buffalo ir Naujojoj Anglijoj nekurios plieno ir geležies liejyklos sulaikė darbus apsitaisymui pečių.

Praeitą savaitę užsakyta 10,792 plieninių prekinių vagonų ir 15 lokomotivų.

Akron, Ohio. — Vasario 7 d. čia vėl pradėjo dirbti Goodyear gumų išdirbystės 4,000 darbininkų, kurie buvo sustreikavę.

Prasidėjo darbai. Pacifiko pakraščio uostų darbininkų streikui pasibaigus prasidėjo didelis gyvumas. Darbininkai laimėjo daugiau mokesties, tačiau panešė nuostolius laike trijų mėnesių streiko. Streikavo 40,000 darbininkų. Biznių ir negautų algų nuostoliai siekia $830,000,000.

Nukentėję bizniai pradėjo smarkiai atsigriebti, laivai užpildomi prekėmis išvežimui.

DAUG DARBO. Potvinio paliestuose miestuose Ohio ir Mississippi upių pakraščiais atsirado daug darbų: namų, tiltų ir kitų pastatų taisymas, atstatymas; sveikais išlikusių namų ir įstaigų valymas, sienų tinkavimas, popieriavimas, dažymas, ir tt. ir tt.

Potvinis atsiugo, Mississippi miestams nepadarė didesnių nuostolių. Darbo užteks iki vasaros pabaigai. Nuostoliai dideli.

Išgelbėtas po 8 dienų. Flemington, W. Va. — Tulas Johnson, inėjęs į užleistą angliakasyklą, paklydo joje 2500 pėdų nuo paviršiaus, ir ten išbuvo 8 dienas. Jieškotojai rado jį ir išgelbėjo, pusgyvį, išbadėjusį ir nusilpusį.

LAIMĖTA UNIJOS PRIPAŽINIMAS

Algų ir Valandų Derybos Tęsiamos

Detroit, Mich., Vasario 11 d. — General Motors ir automotivų darbininkų organizatoriai šiandien pasirašė streiko baigimo sutartį. Šis atkaklus streikas palietė keliolikoje miestų apie 130,000 darbininkų.

Tarybos buvo ilgos ir abi pusės elgėsi labai atsargiai, naudodami visokias strategijas.

Taikyme tarpininku buvo Michigan gubernatorius Murphy ir federalės valdžios atstovas Dewey.

Nuo darbininkų, tarybose dalyvavo pats vyriausias vadas John L. Lewis, kuris nuolat laikė pasitarimus su United Automobile Workers unijos viršininkais.

Sutartyje numatoma išlygos: kad streikeriai tuoj apleistų dirbtuves, kompanija pripažysta uniją tiems savo darbininkams kurie nori prie unijos priklausyti. Kompanija nori pradėti darbus tuojau ir vesti tarybas nustatymui mokesčių, darbo valandų ir kitų sąlygų.

11 ŽUVO SU LĖKTUVU

San Francisco, Calif. — Vasario 9 d. vakare pasažierinis lėktuvas nunėrė į vandenį su pasažieriais ir patarnautoja ir žuvo 11 žmonių. Nelaimė atsitiko netoli nusileidimo vietos.

Prez. Roosevelt pasirašė skyrimą $950,000,000 pinigų apmokėjimui užvilktų viešų darbų nedateklių ir varymui viešų darbų toliau. Iš to bus darbų del 2,580,000 darbininkų iki 30 dienos Birželio.

VILNIUJE, Universiteto studentų riaušėse prieš Žydus studentus, sužeista 20 jaunų Žydų.

500 universiteto studentų Žydų paskelbė bado streiką protestui prieš Žydų persekiojimą.

Meksikoje, Orizaba mieste, gavę leidimą atidaryti bažnyčias, katalikai tukstančiais subėgo aplink savo tikybos namus ir sulipę į varpines, nušluostę nuo varpų dulkes, džiaugsmingai skambino.

Vasario 10 dieną buvo Kinų nauji metai. Prasidėjo 2488 jų skaičiavimu metas.

Anglijoje šiuo tarpu užklupo šmarki žiema su audromis ir potviniais. Potviniai apsireiškė ir Prancūzijoje.

Lietuvos Respublikos Prezidentas A. Smetona kalba iškilmėse. Prie stalo sėdi (iš kairės į dešinę): Seimo pirmininkas Inž. K. Šakenis, Kariuomenės vadas gen. štabo Pulk. Raštikis, Krašto Apsaugos ministeris Pulk. Inž. Dirmantas, atsargos brigados Gen. Čaplikas, Vidaus Reikalų ministeris, kariuomenės štabo viršininkas gen. štabo Pulk. Černius ir kiti.

TROCKIS SAKO PASIDUOTŲ SOVIETŲ TEISMUI

New York. — Trockistų susirinkime Vasario 9 d. tikėta Trockio kalbos per telefoną iš Meksikos, tačiau telefono vielos neveikė ar kaip ten ir Trockio kalbos susirinkimas negavo išgirsti. Tačiau pirmiau prisiųstame jo laiške, kurį susirinkimui perskaitė, tas sovietų Rusijos kurėjas pareiškė kad jis sutiktų gryžti ir pasiduoti komunistų teismui jeigu žinotų rasiąs ten teisybę ir nešališkumą.

Trockis pranašauja revoliuciją Rusijoj prieš Staliną ir jo kliką.

Japonija norėdama apsirupinti geležies išteklium karo reikmenims gamintis, nutarė per du metu leisti įvežti į Japoniją plieną ir geležį be muito.

NESISKUBINA VESTI

Vienna. — Kalbama kad atsisakęs nuo Anglijos sosto Edvardas Windsor nerodo jokio skubumo apsivesti su Wally Simpson, del kurios jis padarė tokią didelę savo gyvenime permainą.

Tuo tarpu Anglija ruošiasi vainikavimui jo brolio karalium. Ceremonijos įvyks Gegužės 12 d.

Pranešimai apie naujas smėlio audras pietvakarinėse valstijose pakėlė grudų kainas.

NORI DAUGIAU FEDERALIŲ TEISĖJŲ

Washington.— Prezidentas Roosevelt sukėlė didelio trukšmo pareikšdamas Kongresui reikalavimą leisti skirti dar šešis federalio teismo teisėjus prie dabar esančių devynių, sudarymui penkiolikos.

Šalyje eina kalbos apie tai karščiau negu kitais kuriais klausimais.

Prezidentas taipgi sako kad turėtų buti padaryta patvarkymas federaliams teisėjams atsistatydinti iš tų pareigų suėjus 70 metų amžiaus. Diduma dabartinių teisėjų jau yra per 70 metų. Jau perdaug seni jie suprasti gyvenimo eigą.

Vokiečiai vis Jieško Kolonijų

Londonas. — Vokiečiai nepaleidžia savo reikalavimo atgauti kolonijas. Kai tik Prancuzija pradėjo sutikti grąžinti jiems atimtas kolonijas, dabar jie tą klausimą kelia ir Anglams.

POPIEŽIUI Vasario 6 d. suėjo 15 metų nuo išrinkimo ton vieton. Jisai jau tulas laikas serga, bet šiuo tarpu jaučiasi geriau. dabar serga, bet kiek jaučiasi geriau.

Vasario 7 d. popiežius per radio sakė kalbą į Eucharistinį kongresą, kuris atsibuvo Maniloj, Filipinų salose. Ten buvo suvažiavę į pusę milijono katalikų.

RUSIJOJE VĖL SUIMTA ŠIMTAI, JIEMS GRĄSO MIRTIS

Maskva. — Stalino klika pradėjo smarkų puolimą visų jiems neištikimų komunistų veikėjų. Paprastieji komunistai išmetami iš partijos, o aukštesniųjų šimtai areštuota. Visi kaltinami vienu užmetimu — "jie yra Trockistai, nori išversti sovietų tvarką".

Tarp suimtų yra tokie garsus vyrai kaip Nikolai Bucharin ir Aleksej Rykov, kuris buvo sovietų vyriausia galva laike Lenino sirgimo.

Londone sako gavo žinių apie kylamas riaušes sovietų Rusijoje prieš Stalino vyriausybę.

MIRĖ. New Yorke, Vasario 8 d. mirė vienas iš žymiausių Amerikos valstybininkų, Elihu Root, sulaukęs 91 m. amžiaus. Jis norėta išrinkti prezidentu keliais atvejais, bet politikieriai neprileido.

Garsi istoriška Ispanijos tvirtovė Alcazar pradėta atstatydinti. Ją apgadino raudonieji norėdami užimti, kuomet ten buvo įsistiprinę tautininkai. Kairiuosius nelaisvius tautininkai dabar varo dirbti prie statymo tos vietos kurią jie griovė.

ISPANIJOJE

Sukilėliai Užėmė Malagą; Paėmė daug Maisto ir Amunicijos

Malaga, Ispanija. — Vasario 8 d. Gen. Franco armija užėmė Malaga, paskutinį kairiųjų uostą pietinėje Ispanijoje. Kairieji gynėjai iš miesto pabėgo kurie galėjo pabėgti, o kiti vyrai susimaišė su minia ir džiaugsmingai pasitiko užkariautojus.

Vidurinę miesto dalį kairieji išplėšė ir išdegino.

Užimtame mieste išgelbėta gyvi 300 tautininkų, kuriuos kairieji buvo sulaikę. Betgi tikrinama kad per visą apgulimo laiką, iki socialistai laikė Malagą savo rankose, jie išžudė arti 5,000 miesto gyventojų 'fašistų'.

Malaga turi 400,000 gyventojų, kurie išbadėję laike apgulimo, linksmai pasitiko savo užkariautojus.

Sakoma kad Malagą užimti padėjo 20,000 Italų savanorių.

Užėmė svarbius kelius

Mušiai apie Madridą šiose dienose davė žymių permainų: sukilėliai užvaldė svarbų vieškelį einantį iš Madrido į jurą, per kur kairieji gaudavo sau maisto reikmenis. Socialistai darė smarkius puolimus atsikariauti kelią, bet su dideliais nuostoliais buvo atmušti.

Vasario 10 d. sukilėliai užėmė traukinį vežusį Madridui maistą ir ginklus iš Valencijos. Paėmė 5 vagonus šaldytos mėsos, trys vagonai buvo užpildyti karo reikmenimis: lėktuvams šaudyti kanuolėmis, 700 šautuvų, Rusų darbo, ir 2,000 rankinių granatų.

Iš Madrido išėjo 500,000 gyventojų, bet dar turėtų išeiti apie 300,000 žmonių, kad liktų užtektinai vietų ir maisto kariautojams gynėjams.

Madride pradėta gamintis tam tikra kariška amunicija, prie ko pastatyta dirbti 5,000 žmonių.

Vasario 10 d. sukilėliai pažengė pirmyn pietuose nuo Madrido, ir smarkiai iš oro bombardavo Alcala de Henares miestelį.

Lietuviškas Radio Programas

PIRMADIENĮ, VAS. 15

IŠ WJAY STOTIES — CLEVELAND
(Pradžia 5:15 iki 5:45 vakare — 610 Kiloc.)
Per Columbia Broadcasting System

KALBĖS LIETUVOS GENERALINIS KONSULAS JONAS BUDRYS, iš New Yorko.

Šis Lietuviškas radio programas Amerikos Lietuviams, paminėjimui Lietuvos Nepriklausomybės 19-kos metų sukaktuvių, patiekiamas "Dirvos" pastangomis.

Toliau, šis programas patiekiamas tikslu duoti progą Amerikos Lietuviams išgirsti žymų musų istorijoje asmenį, Joną Budrį, naujai atvykusį iš Lietuvos Generalinį Konsulą, kurį kitaip daugelis kolonijų niekados negaus progos išgirsti, o kurios gaus tai gal negreitai.

Jonas Budrys, Lietuvių sukilėlių vadas ir Klaipėdos užkariautojas, buvęs Klaipėdos gubernatorius ir Lietuvos konsulas Karaliaučiuje laike Vokiečių didžiausio tužimo prieš Lietuvą pora-trys metai atgal, atsilanko Clevelande Vasario 15-tą, o diena prieš tai, Vasario 14-tą, kalbės dviem atvejais Pittsburghe.

WJAY stotis tiesioginai girdima per 300 mylių aplinkui Clevelandą. Bet jos vedėjai pažadėjo musų programą leisti per Columbia Broadcasting System, taip kad girdėti galės dar toliau ir plačiau.

Prie gerb. Budrio kalbos, bus Lietuviškų dainų ir kalbės "Dirvos" redaktorius K. S. [illegible]ius.

Taigi — klausykit stotį WJAY — Cleveland — Vasario-Feb. 15 d. — 5:15 iki 5:45 val. vakare.

IŠ LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ

KAUNAS, bijodamas potvinio, kokis ištiko miestą pernai, šymet jau anksti pradėjo rupintis apsisaugoti.

LIETUVOJE parengta taisyklės susijungti tokioms organizacijoms kurios vienoje vietoje veikia ir visai panašų darbą dirba.

KAUNE ruošiamasi pervežti Dariaus ir Girėno kunus į jiems parengtą speciali mauzolejų-koplyčią Kauno kapinėse.

PRIEŠ 100 metų Lietuvoje buvo labai šalta ir ilga žiema, sako Lietuvos oro tyrinėtojai.

KAUNE, "Dirvos" Bendrovė, kuri užsiima knygų leidimu, paskelbė konkursą parašyti trims istoriniams veikalams: Apie Kražių Skerdynes, apie Napoleoną ir jo kariuomenę Lietuvoje, ir istorinę apysaką apie Muravjovo veiksmus Leituvoje.

VEIVIRŽĖNŲ val. suimtas Jonas Dirgėla ir apkaltintas už nužudymą Veiviržėnų miestelio krautuvninkės Hurvičaitės. Ji buvo rasta nužudyta Lapk. 30 d. Dirgėla įtartas toje žudystėje kuomet pradėta tyrinėti kitos toje apielinkėje padarytos vagystės, kurių užslėpimui Jonas Dirgėla norėjo papirkti savo kaimyną senais auksiniais Rusų pinigais.

ŠENA-ŠENA ir niekad nepasibaigianti pasaka. Ukmergėje viena tarnaitė pagimdė kudikį, kuris rastas jos lovoje po pagalve negyvas, kuomet ji susirgus po gimdymo buvo nuvežta į ligoninę.

SAUSIO apie vidurį Lietuvoje mirė trys klebonai: Jokubavo — Kun. Inčiura, Mikoliškių — Kun. Paulavičius, ir Šešuolių — Kun. Stašys.

KAUNO miesto darbo inspektoriai pernai aplankė 699 įmones, susipažindami su darbo ir atlyginimo sąlygomis ir tirdami darbininkų nusiskundimus. Darbininkai buvo raštu pateikę 952 skundus ant savo darbdavių.

TAURAGĖS apskrityje 1937 metais numatyta statyti penkios didelės mokyklos.

TARP Tauragės ir Šilutės vieškelis šymet bus baigtas paversti moderniišku plentu. Jo ilgis 28 kilometrai.

SMULKIEMS pinigams Lietuva nusikaldino ir naujų 2 centų monetų.

ŠIAULIUOSE Sausio 20 d. mirė Juozas Miliauskas-Miglovara, vienas iš nedaugelio gyvųjų tarpe likusių aušrininkų. Jis buvo gimęs 1845 metais, Galnės kaime, Vainuto parapijoje.

KAUNE, žiemos pagalbos biednuomenei rinkliavą darant Gruodžio mėnesį surinkta 200 maišų įvairių daiktu ir 42,000 litų pinigais. Aukos renkama ir toliau.

LIETUVA per radio girdėjo Prezidento Roosevelto inauguracijos iškilmes Sausio 20 dieną. Programą iš Washingtono Lietuvoj perdavė Kauno ir Klaipėdos radio stotys. Viskas buvo aiškiai girdima. Tai bene bus pirma tos rušies radio transliacija iš Amerikos.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

SANDARIEČIŲ DARBUOTĖ

A. L. T. Sandaros Kuopų Sąryšio metinis susirinkimas buvo laikomas Vasario 4 d., Šv. Jurgio parapijos salėje, So. Side. Kadangi toje miesto dalyje yra moterų Sandaros kuopa tai ir pageidauta mitingas ten laikyti.

Pirmiausia buvo išduota raportas vakarienės rengtos priėmimui "Sandaros" redaktoriaus Miko Vaidylos Sausio 17 d. Iš jos pelno, pasirodė, liko $22.70, kuris padalinta pusiau "Sandarai" ir Lietuvių Kambariui.

Toliau, skaityta laiškas nuo Adv. J. Bagdžiuno, kaslink sutikimo Lietuvos sportininkų, kurie žada lankytis Amerikoje šią vasarą. Nutarta susižinot su Lietuvių Vaizbos Butu ir R. K. Federacija ir tada atsišaukti į visas Pittsburgho Lietuvių draugijas.

Sandarietės moterys dar sumanė rengti Motinos dienoje vakarienę, Gegužės 9 d., tik dar nenuskirta kurioje salėje tas įvyks.

Pagaliau sekė rinkimas valdybos šiems metams. Išrinkta: pirmininku J. Rukas; padėjėju P. Marmokas; sekretorium J. Virbickas; iždininku J. Grigalius; iždo globėjais A. Brazauskienė ir J. Kuizinas. Rengimų komisija: O. Zambliauskienė , A. Brazauskienė, M. Jesinskienė, P. Pivaronas, J. Virbickas ir J. Kuizinas.

Baigiant mitingą, moterėlės dalyvius nustebino: tuoj ant stalo atsirado desrelių, kopustų, kavos ir pyrogaičių, na ir bonka degtinėlės [illegible]titui paskatinti. Visi [illegible]andžiavo ir šnekučiavosi. To viso kaltininkė buvo p. Brazauskienė.

Sandariečiai po šio susirinkimo patenkinti ir didesniu pasiryžimu žada dirbti toliau.

Pranas Savickas pasveiko ir sugryžo iš ligoninės, kurioje išbuvo šešias savaites. Dabar turi gerai pasilsėt ir atsigaut. Pr. Savickas yra buvęs veiklus Sandariečių, LMD. ir SLA. 40-tos kuopos darbuotojas. Jo pažystami apgailavo patyrę apie jo susirgimą.

J. Virbickas.

PENNSYLVANIA gelžkelio linija buvo užsakius 10,000 naujų prekinių vagonų, kurie jau ir baigti dirbti ir paleidžiami ant bėgių.

VIENAS 21 metų vaikinas Pittsburghietis, Frederick W. Tilbury, Jr., nusišovė Philadelphijoje karčiamoj, parašydamas keistą raštelį jog "eina pamokyti velnią šokti".

NUŽUDĖ KUJELIU. Senas 60 metų amžiaus darbininkas Pittsburgho priemiestyje Morningside, susibaręs su savo žmona, kujeliu ją primušė. Ji mirė nuvežta į West Penn ligoninę. Barnis kilo už tai kad vyras norėjo pasidaryt mutinio, pamerkdamas duoną bliudelyje, o žmona tam pasipriešino. Kaltininkas Pietro Mafrica suimtas.

KRAUSTOSI. Butler, Pa.—Šio miesto industrijos nyksta. Pastarose dienose viena iš pažymiausių, Spaide Shirt Co., uždarė savo duris ir paskelbė jog išsikelia į Cowan, Tenn., pietinėse valstijose. Ta dirbtuvė užlaikė iki 600 darbininkų, iš kurių apie 550 buvo merginos-moterys.

Sako, dirbtuvė uždaryta del to kad čia pradėjo darbininkes organizuoti unijos atstovai, žadėdami iškovoti geresnį užmokestį.

Nepriklausomybės Minėjimas Vasario 14

Pittsburgho ir apielinkės Lietuviams primintina kad šį sekmadienį, Vasario 14 d., čia lankėsis ir kalbės Lietuvos Generalinis Konsulas Jonas Budrys iš New Yorko.

Prakalbos bus po pietų So. Side salėje, o vakare nuo 8 val. LMD. salėje.

PENNSYLVANIJOJE darbininkams algos 1936 metais pakilo 50 nuoš. daugiau ir darbai 14 nuoš. daugiau negu buvo 1933 metais, pačiais sunkiaisiais depresijos laikais.

Nekuriuose darbuose, kaip pav. plieno ir geležies, darbininkų skaičius padaugėjo 44 nuoš. tarp 1933 ir 1936 metų.

PASKYRĖ 12 MILIJONŲ

Duquesne Light Co., kuri aprupina elektra Pittsburgho sritį, skelbia paskyrus 12 milijonų dolarių padidinimui ir praplėtimui savo įstaigų. Žada padaryti elektros gamyklą tris kartus didesnę negu dabar yra.

DETROIT, MICH.

VYSKUPUI MIRUS

Prieš porą savaičių čia mirė Detroito R.-K. Diocezijos vyskupas M. J. Gallagher. Detroito Lietuviams, ypač Šv. Jurgio parapijonams, jis buvo gerai žinomas jau nuo 1919 metų, kuomet jo raštinės durys buvo Lietuvių varstomos kasdien, kai buvo užsispirta prašalinti Kun. Skripką ir prašyta kito klebono. Vyskupas tačiau su Lietuviais visai nesiskaitė ir nenorėjo jų skundų girdėti. Tada parapijonys padarė savo tiesas išmesdami Kun. Skripką iš bažnyčios ir patys laikėsi vienybės, niekas nėjo bažnyčion, nedavė jokių aukų, ir Kun. Skripka vargais-negalais išsinešdino.

Dabar, pora metų atgal, kuomet čionai vėl pasikartojo tragedija su Kun. Čižausku, tik biskį kitaip, nes šitą kunigą buvo "kidnapinus" viena graži "kidnaperka", visas dalykas atsidurė teisme, net ir abiejų jų paveikslai tilpo vietos Amerikoniškuose laikraščiuose. Teismas tęsėsi gana ilgai, kol buvo sutikta mokėti "alimony". Tuomet dalis parapijonų susirupino iš kur galima bus mokėti tokias sumas pinigų "kidnaperkoms". Pasisamdė net advokatą apžiurėjimui bažnyčios stovio ir surado kad bažnyčios skola banke padidėjus, o dar yra priskolinta iš žmonių parapijos vardu.

Na o bažnyčios stogas kiaurąs, lubos griuva ir viskas netvarkoje. Tuomet buvo sušaukta keletas parapijonų susirinkimų ir nutarta kreiptis prie vyskupo ir vėl reikalauti kito kunigo. Per praeitų porą metų vyskupo raštinė buvo vėl užpildyta Lietuviais, kurie plačiai perstatė jam visą dalyką. Bet vyskupas į tai nekreipė jokio dėmesio, nes jam vienas jo klesos žmogus buvo brangesnis negu šimtai parapijonų ir tukstančiai jų dolarių į tą bažnyčią sudėtų.

Dabar, vyskupui mirus, Šv. Jurgio parapijonai mano gal kitas vyskupas bus paskirtas demokratiškesnis žmogus, kuris skaitysis su visuomene.

Aguona.

Kaip tapti Suv. Valstijų Piliečiu

"Dirvos" knygynas turi naudingą knygelę tiems kurie nori apsipažinti su Amerikos pilietybės klausimais kurie reikalingi žinoti norinčiam patapti Suvienytų Valstijų piliečiu.

Kaina 25 centai.

PADĖKOKIT WJAY RADIO STOČIAI

Lietuviai išklausę Lietuvos nepriklausomybės 19-kos metų sukaktuvių paminėjimui radio programo iš Clevelando stoties WJAY, parašykit tuojau tai stočiai padėkos laiškutį. Jusų vaikai gali tą atlikti, parašydami kelis žodžius Angliškai. Adresuoti:

STATION WJAY
Mr. Stanley Altschuler
Cleveland, Ohio.

Stotis verta padėkos, nes duoda pusvalandį Lietuvių programui nemokamai.

(Apie radio programą — žiurėkit 1-mą pusl.)

BALTIMORE, MD.

TRUKŠMINGAS LIETUVIŲ RUBSIUVIŲ MITINGAS

Vasario 3 d. Lietuvių salėje įvyko rubsiuvių A. C. W. of A. unijos Lietuvių skyriaus susirinkimas, kuris buvo trukšmingas. Matyt prie jo buvo prisirengęs komunistuojantis gaivalas, nes į susirinkimą atėjo ir tokie kurių per ištisą metą nepasirodydavo.

Priėjus prie Jungtinės Tarybos raporto, arba tikriau sakant protokolo nuorašo, kurį perskaičius ir priėmus, kiti atstovai žodžiu raportą dapildė. Tačiau vienas atstovas komunistas ėmė skaityti savo raportą iš rašto. Tas jo neva "raportas" kiršinantis narius prieš Jungtinę Tarybą ir unijos vedėją-managerį toli skyrėsi nuo oficialio raporto. Negana to, dar pabaigęs savo neva "raportą", nekreipdamas į pirmininko pastabas ėmė dar ką tai, skaityti iš "Laisvės", na ir tuoj iš komunistėlių pusės pasipylė svaidinimas visokių užmetimų pirmininkui kad neduoda skaityti to laikraščio.

Po to, vienas iš jų pažymesnių trukšmadarių pašoka ir siulo įnešimą kar skyrius pareikštų protestą prieš Jungtinę Tarybą ir unijos vedėją už kokį tai įžeidimą delegatų. Kiti tą įnešimą parėmė ir reikalauja balsuoti. Skyriaus pirmininkas įnešimo nepriima, kyla trukšmas ir dergimas pirmininko. Negana to, jie bandė eiti per pirmininko galvą ir patys skelbia balsavimą. Pakilo kelios komunistėlių rankos už, atsirado ir prieš, diduma gi narių susilaikė nuo balsavimo.

Raudonieji matydami kad iš jų tos revoliucijos niekas neišeina, aprimo. Po trukšmo, jungtinės tarybos atstovai įrodė kad niekas iš skyriaus atstovų nebuvo įžeistas, ir jeigu kas jautėsi įžeistas tai tik tas kuris susirinkime nesilaikė kaip pridera. Ot čia ir paaiškėjo komunistų intrigos, kuriomis jiems nepavyko Lietuvių skyrius pažeminti.

Po to susirinkimas ėjo ramiai, buvo priimta rezoliucija į generalinę unijos tarybą, prašant kad ji pasistengtų išreikalauti iš darbdavių bent 35% algų pakėlimo, nes dabar reikalaujamas 15% yra permaža pagal šių dienų pragyvenimo brangumo.

Susirinkime lankėsi ir Teisėjas W. F. Laukaitis ir prašė kad Lietuviai švęstų Lietuvos nepriklausomybės dieną Vasario 16. Tą klausimą apkalbėjus susirinkimas nerado galimybės padaryti tarimą švęsti tą dieną ir paliko liuosas rankas nariams prijaučiantiems tai Lietuvių tautos šventei.

Eilinis Narys.

PAJIEŠKAU savo brolą Joną Sinkevičių (Sinkevith). Gyveno Boston, Mass. Turiu prie jo svarbų reikalą. (7)

Mike Sinkevith
402 E. 26th St. Tacoma, Wash.

PUNTUSAS — didžiausias akmuo Lietuvoje, randasi Utenos apsk., ties Anykščių miesteliu. Jis yra 6 metrų aukščio ir keliolikos metrų pločio. Didelė dalis jo nugrimzdus į žemę. Padavimai sako kad velnias, norėdamas sudaužyti Anykščių bažnyčią, nešęs šį akmenį, bet gaidžiui sugydus, turėjo mesti ir bėgti. Akmuo čia ir palikęs. Tsb.

BROOKLYN, N. Y.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Tik keli metai atgal, mažai čia buvo veikėjų, o dar mažiau organizuotų grupių kurios rengė Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimą. Ta ideja brendo labai lėtai, palaipsniu. Šiandien jau rengia visos tautiniai nusitelkusios mažesnės ir didesnės organizacijos, ir kartu neatsilieka jaunimas. Dabar jau atrodo kad šios šventės rengimas virto savo rušies tarp grupių lenktyniavimas. Šiais 1937 metais viename Brooklyne įvyksta net penki didesni ir mažesni parengimai.

Didžiojo New Yorko Tautininkų Sąjunga drauge su Katalikų Federacija Vasario 14 d. rengia masinę sueigą su gražiu programu. Pelnas skiriamas Vilniaus reikalams.

Laikraštis "Vienybė" tą pat dieną rengia savo pramogą, irgi paminėjimui Lietuvos nepriklausomybės.

Legijonierių Postas, kooperuojant Baltijos Tautų Draugijai, turės paminėjimą Vasario 16, Lietuvių Piliečių Klube.

Tautininkų Klubas rengia savo vakarą Vasario 13 d., Povilansko saleje.

Bet prie aukščiau minėtų parengimų, vienas iš svarbiųjų yra rengiamas Lietuvių Radio Draugijos, kooperuojant Tautininkų Klubui, Jaunimo Sporto Sąjungai, taipgi prisidedant ir kitoms grupėms, vadovaujant, ir esant šio parengimo iniciatorium ir organizatorium Juozui Ginkui, radio valandos vedėjui, kuris už visą valandą laiko WMBQ stotį ir lėšas padengia. Jis skiria šią valandą visiems tiems Lietuviams kurie neturi progos į sales nueiti programų išklausyti.

Radio programas Lietuvos nepriklausomybės šventės proga įvyks Vasario 16, tarp 9:30 ir 10:30 vakare, iš WMBQ.

Programe dalyvauja sekanti kalbėtojai: A. Simutis, Gen. Konsulato sekretorius, Adv. Jurevičius, Kapt. P. Jurgėla, Dr. B. K. Vencius, Dr. E. Žukauskas, Dr. Aldona Šliupas, Adv. Laučka, Juozas Sagys, Tautininkų Klubo vadas.

Dainininkai dalyvauja: K. Hofmanas ir jo choras, p. M. Žemaitis, solistė. Pianu visiems lydės R. Kurdinaitis, jaunas kompozitorius ir Amerikos Lietuviams ateityje daug žadantis jaunuolis.

J. Svyrunas.

DAYTON, OHIO

PRIEVARTA IŠĖJO Į GERĄ

Kai 1913 metais Daytonas buvo potvinio apskandintas, po tam netrukus buvo leista piliečiams balsuoti ar yra reikalinga budavoti tvenkinius (dams) apsisaugojimui nuo kitų potvinių ateityje. Tuose balsavimuose diduma piliečių balsavo prieš, nenorėdami tam tikslui mokėti taksų, ir sumanymas liko atmestas.

Bet miesto viršininkai surado budą pravesti įstatymą, remiantis tuo kad tvenkiniai butinai reikalingi.

Palegva, liko pabudavoti dideli penki tvenkiniai, ir dėka tam, Daytonas dabartinio potvinio išvengia. Kitaip gi, potvinis šiame mieste butų buvęs didesnis negu buvo 1913 metais. Dabar visi džiaugiasi kad miestas turi gerą apsaugą nuo potvinių, ir nesigaili kad reikia mokėti taksus.

"D." Rep.

LOS ANGELES, CAL.

KAIP ŠVENČIAMA ŠIAME KRAŠTE

Kalėdų ir Naujų Metų šventes kas metai čia gana iškilmingai sutinka. Hollywood'as ir jo pats centras, Hollywood Bulvaras, buvo pilnai pasipuošęs eglaitėmis nuo pat Padėkavonės Dienos (Lapkričio 28 d.). Eglaitės, apšviestos elektros lemputėmis, žėrėjo įvairiomis spalvomis iki po Naujų Metų dienos.

Antrą vietą pasipuošimu užima Exposition Coliseum Park, kuris taipgi buvo išpuoštas žėrinčiomis elektros šviesomis.

Kiek vėliau prieš Kalėdas, miestas Pasadena, apie 19 mylių nuo Los Angeles, su 78,000 gyventojų, taipgi pasirėdo visame gražume, ypač didžioji Colorado gatvė, ir laukia iškilmingos Naujų Metų dienos. Čia tą dieną kasmet buna gyvų rožių paradas, kuriame dalyvauja įvairiausia išsipuošę rožėmis ir kitais gėlynais vežimai. Žiurėtojų suvažiuoja iš plačių apielinkių virš milijonas.

Šiais metais Rožių Paradas Pasadenoj buvo jau 48-tas išeilės. Išpuošti vežimai-fliotai buvo labai gražus, stebinanti, ir juose tarp gėlių važiavo buriai parinktų gražuolių, kurios įvairiais pasirengimais ką nors vaizdavo.

Šis kraštas yra šiltas, taigi oras buvo visai vasariškas, vidurdienį buvo apie 76 laipsniai temperaturos.

Tačiau nuo Sausio 6 dienos šį šiltą kraštą atlankė nepaprastai vėsus oras, šalnos padarė milijoninius nuostolius pakąsdamos vaisių ir daržovių žiedus. Citrinų daržuose buvo vartojama 7 milijonai aliejinių pečiukų šildymui oro apsaugojimui žiedų nuo šalnų.

Vėsus oras čia laikėsi iki pabaigai Sausio. D. J. Pušis.

MIRIMAI

MIRĖ AMERIKOS LIETUVIAI

NUO REDAKCIJOS

Šis mirusių pažymėjimo skyrius bus nuolatinis. Prašome "Dirvos" skaitytojų kooperuoti prisiunčiant žinias apie mirusius Lietuvius savo kolonijoje. Čia bus talpinama vardai mirusių Lietuvių, surinkti iš Amerikos Lietuvių laikraščių ir tiesiog prisiunčiami.

Kurie siųsit pranešimus butinai paduokit pilną vardą ir pavardę, amžių, kokiame mieste gyveno ir mirė; iš kur paėjo iš Lietuvos, kiek išgyveno Amerikoje ir kas liko iš artimųjų giminių.

Visokius pranešimus siųskit šiuo antrašu:

"DIRVA"
CLEVELAND, OHIO

Už šių pranešimų talpinimą "Dirvoje" mokėti nereikia.

KALANTA VINCAS
mirė Vasario 7 d. Cleveland, Ohio. Palaidotas Vasario 10, su pamaldomis iš Šv. Jurgio bažnyčios. Liko žmona ir trys sunai.

PETRAITIS PRANAS
mirė Gruodžio 25, 1936, Chicago, Ill. Gimęs Panevėžio ap., Balkų k., Šaduvos par. Amerikoje išgyveno 35 m.

RAZMENAS JURGIS
55 m. amžiaus, mirė Gruodžio 25 d., Chicagoje. Amerikoj išgyveno 25 m. Iš Bikėnų kaimo, Salako par., Zarasų aps.

KASPUTIENĖ ONA
mirė Lapk. 28, 1936, Monessen, Pa. Palaidota Šv. Kazimiero kapinėse Pittsburgh, Pa.

KAIRYS ANTANAS
59 metų, mirė Chicagoje Gruodžio 30 d. Iš Raguvos miestelio, Panevėžio apsk.

RIŠKA JUOZAS
mirė Gruodžio 21, Chicagoje. Palaidotas Šv. Kazimiero kap.

PALUBINSKAS ANTANAS
mirė Chicagoje, 30 Gruodžio. Amerikoje išgyveno 21 metus.

ŠLIOGERIS TAMOŠIUS
mirė Gruodžio 31 d. Chicagoje. Amerikoje išgyveno 50 m. Panevėžio ap., Smilgių p., Lilaikių k.

MIŽENIS ANTANAS
mirė Sausio 1 d., 36 metų amžiaus, Ažikenų k., Krakių p., Kėdainių apsk.

LATAKIENĖ MARIJONA
po tėvais Dargelaitė, mirė 1 d. Sausio, Kennan, Wis., Amerikoje išgyveno 27 m. Paėjo iš Rumbikių k., Švėkšnos parap., Tauragės ap.

KALUSKA JUOZAS
mirė 18 Gruodžio, Baltimore, Md., 35 metų amžiaus.

MOCKEVIČIA ANT. V.
užmuštas angliakasykloje 11 Gruodžio; 54 metų amžiaus. Palaidotas St. Clairsville, Ohio.

STANIONIENĖ BARBORA
mirė Lapk. 21, 1936 m.; 45 m. amžiaus. Prieš mirtį gyveno Lawrence, Mass.

GAILIUNIENĖ APOLONIJA
mirė Sausio 14 d., Chicagoje. 46 m. amžiaus; iš Baisogalos par., Skamaičių k. Liko vyras, 3 sunai ir 4 dukterys.

PILUTIS JUOZAS
mirė Sausio 3 d., Chicagoje. Amerikoje išgyveno 30 metų. Raudonenio k., Veliuonos par., Raseinių apsk.

KRENČIENĖ MARIJONA
mirė Sausio 17 d., Chicagoje, sulaukus senatvės. Amerikoje išgyveno 25 m. Paėjo iš Tauragės ap., Kaltinėnų par., Rusliių k. Liko 4 sunai ir 3 dukterys.

OŽALIENĖ ANTANINA
mirė Sausio 10, Palmerton, Pa., buvo 60 m. amžiaus. Iš Žvirgždžiunų k., Klovainių p., Šiaulių ap. Liko trys sunai ir viena duktė.

RAZGEVIČIENĖ DARATA
mirė Gruodžio 27, Worcester, Mass., šiame mieste išgyveno 33 metus. Buvo 56 metų.

KATKAUSKAS ANT. J.
45 metų, mirė Gruodžio 27 d., Worcester, Mass. Liko žmona, duktė ir podukra.

MAZILIAUSKAS VLADAS
mirė Sausio 4, Chicagoje. Gimęs Kėdainių ap., Krakių p., Jankunų k. Amerikoje išgyveno 30 metų.

SEILIUS JUOZAS
mirė Sausio 13, Pittsburgh, Pa. Paliko žmona ir 5 vaikai.

SINDARAVIČIENĖ ROŽĖ
mirė Sausio 18 d., Pittsburgh, Pa. Paliko sunų ir dukterį.

VAITKEVIČIUS B.
76 metų, mirė pirmose dienose Sausio, Waukegan, Ill. Šiame mieste išgyveno 45 metus.

RADZVILIENĖ JIEVA
mirė Sausio 18, Chicago, Ill. Kilus iš Suvalkijos. Amerikoje išgyveno 30 metų.

RAČIUNAITĖ STEFANIJA
mirė 4 Sausio, Chicagoje; buvo 30 metų amžiaus, Chicagoje gimus.

BUČINSKAS KAZYS
mirė Sausio 2, Chicagoje, buvo 42 m. amžiaus. Iš Raguvos m., Panevėžio ap. Amerikoje išgyveno 25 metus.

GENDVILAS V.
mirė sausio 14 d., Muskegon, Mich. Liko žmona ir dvi dukterys.

PALIONIS JUOZAS
mirė Sausio 16 d., Chicagoje. Iš Panevėžio ap., Upytės par., Zubiškio k. Amerikoj išgyveno 36 m. Liko du broliai.

PERVINAS STASYS
užmuštas automobilio, Sausio 29 d., Shenandoah, Pa. Paliko žmona, trys vaikai ir trys seserys.

PUŠKEVIČIUS MOTIEJUS
mirė Sausio 29, Shenandoah, Pa. Liko žmona ir vienas sunus.

(Bus daugiau)

7 Dienos Į LIETUVĄ
ANT
BREMEN-EUROPA
Greiti traukiniai prie pat laivų BREMEN ir EUROPA
Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną.
Arba keliaukite populiariais ekspresiniais laivais
COLUMBUS
HANSA ~ DEUTSCHLAND
HAMBURG ~ NEW YORK
Patogus gelžkeliais susisiekimas iš Bremen ar Hamburg.
Mes pagelbstim jums gauti svečių ir imigracijos vizas jusų giminėms iš Europos.
Informacijų klauskit pas vietinį agentą arba
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
1430 EUCLID AVE.
CLEVELAND, O.

Gerb.

SPRAGILAS

DRAUGAS STEPAS LABAI LINKSMAS

Aną vakarą, eidamas vėlokai iš darbo, susitinku draugą Stepą, kurio skubiai eina, linksmas, net švilpaudamas.

— Sveikas - drutas, Stepai. Kur taip linksmai eini? — sakau aš.

— Mes norim suorganizuot Klyvlande demonstraciją užgyrimui sovietų valdžios karžygiško darbo! — sako jis.

— Na o ką jie tokio didvyriško padarė? — sakau aš.

— Ką? ar neskaitai darbininkiškų gazietų? Maskvoj irgi buvo surengta darbininkų demonstracija užgyrimui to karžygiško darbo, — sako jis.

— Bet pasakyk kas tokio prakilnaus padaryta darbininkų gerovei? — sakau aš.

— Ugi septyniolika niekšų ir sovietų tvarkos ardytojų Trockio pakalikų atrasta kaltais, ir trylika iš jų sušaudyta! — sako jis.

— Tai kodel tu del to toks linksmas? Juk tavo Rusija turėtų buti svetima, tu esi Lietuvis, ko tau džiaugtis jeigu Rusijos valdovai, tąsydamiesi už valdžios vietas, vienas kitą skerdžia? — sakau aš.

— Drauge, Rusija yra visų darbininkų tėvynė, ta mes darbininkai ir rupinamės apie ją ir džiaugiamės jeigu kas padaryta jos apgynimui, — sako jis.

— Stepai, tu klysti. Kada Rusijos vadai vieni kitus skerdžia tas reiškia ne gerovę pačiai Rusijai, bet blogą, — sakau aš.

— Aš su tavim nesutinku. Tokie judošiai Trockistai ir fašistams parsidavėliai turi buti iššudyti apsaugojimui darbininkų respublikos, — sako jis.

— Tau įkalbėta kad jie yra "judošiai" ir tu, mažu savo proteliu, tam tiki. Ar remtum ir rėkautum už tą sovietų rojų tu ir kiti tokie tamsunėliai, jeigu žinotum tikrą teisybę: jeigu butų pranešama kad Stalinas, kitų iš pašalių badomas, bijodamas savo sosto netekti, naudoja žiauriausius buvusių carų budus prašalinti sau iš kelio gerus sovietų žmones? Tada visame pasaulyje geri komunistai sukiltų prieš Staliną, rengtų protestus ir šauktų "Šalin, kraugerys!" Bet kada Stalinas su savo pakalikais pirmiau aptepa tuos savo "griovikus" purvais, apkabina "judošių" ir "parsidavėlių" vardais, tada jums, kurie tikit kad Rusija yra "darbininkų tėvynė", net džiaugsmas sukyla kada tie "judošiai" paskerdžiami, — sakau aš.

— Tu, fašistų parsidavėli, nori išgriaut darbininkišką tėvynę, užtai tu tokius išmislus skelbi, — sako jis.

— Ne, Stepai, tas teisybė. Stalinas beskersdamas žymiuosius sovietų steigėjus ir darbuotojus, savo

Draugas Stepas

vietą gindamas, pats griauna Rusijos komunizmą iš pamatų. Stipriųjų žmonių nelikus, kurie savo pečiais atlaikė revoliuciją ir sustiprino valstybę, svetimi priešai lengviau galės Rusiją pamušti. Žinai patarlę, kada du pešasi, trečias naudojasi. Jeigu Rusijos vadai tarp savęs skerdžiasi, jos priešams aišku kad ten kas nors blogai, kad šalyje nėra vienybės. Tada priešas gali tykoti progos, ir dar net pakurstyti besipešančius, ir laikui atėjus pulti, — sakau aš.

— Drauge, sovietų respublika pasiruošus atlaikyti visokį užpuolimą ir net gali nugalėti savo priešus, — sako jis.

— Kaip prie caro, kada nebuvo tautos vienybės, taip ir prie Stalino, susiskaldę Rusai, vieni kitų bijodami, sekiodami, gaudydami ir šaudydami negalės parodyti vienybės. Jeigu tik kas pultų Rusiją išlauko, tuoj Stalino priešininkai Rusijoje pakeltų savo galvas, pasidarytų drąsesni, sušauktų savo šalininkus ir sudarytų antrą frontą. Stalinui tektų kovoti ir su savais ir su svetimais. Žinok gerai, jeigu tie žmonės nekaltai Stalino šaudomi ir persekiojami jie jam keršytų net iki to kad virstų išdavikais, — sakau aš.

— Tai ar ne geriau juos labar sušaudyt? — sako jis.

— Ne, Stepai. Jeigu jie dirbo sovietų respublikos steigimui, sunkiai kovojo ir kentė nuo caro ir paskui sunkiai dirbo naujai valstybei įsikurus, reikia apsirupinti kad senatvei ateinant jie nebutų palikti badauti. Reikia duoti jiems geresnes vietas, kad turėtų iš ko gyventi ir turėtų balsą savo įkurtoje šalyje. Bet Stalinas svarbesnes vietas užpildė kokiais nors vaikėzais, kuriuos gali už nosies vedžioti, kurie niekam nežinomi, pats sau su keliais artimais savo draugais viešpatauja. Visur pasitaiko tokių valdovų kurie skubinasi prašalint sau lygius, kad jie jų neprašalintų. Tam ir Hitleris išskerdė kelis desėtkus pažymių Vokiečių, taigi Stalinas nei kiek nesiskiria nuo Hitlerio: vienas galvažudis kaip ir kitas, — sakau aš.

— O ko tu užtyli apie fašistišką Lietuvą? Ar ten nešaudo? — sako jis.

— Lietuvoje valdžios naiai, imant nuo paties Smetonos ir ministerių, nesišaudo vienas kito, ir nesivaržo už vietas. Kada padaryta perversmas ir valdžią užėmė Smetona, jis buvusio prezidento Griniaus ne tik neskyrė sušaudymui, bet net į kalėjimą neuždarė. Voldemarą, kuris net ginkluotus sukilimus du kartu rengė, nesušaudė, tik laiko o areštu, kad prisilaikytų tvarkos. Visų kitų partijų vadų nei vieno nešaudo ir neareštuoja, nors jie tarp savęs susieidami ir labai dažnai prieš vyriausybę nukalba,

Laike pirmo Pasaulio Lietuvių Kongreso aną vasarą Kaune iš Amerikos net pustuzinis komunistų buvo nuvažiavę ir visokius špitoklius bandė sukelti, bet jų niekas nei vieno nareštavo. Pabandytų Maskvoje pasirodyt kas nors priešingas Stalino valdžiai, atsidurtų prie sienos, — sakau aš.

— Su tavim, fašistu, aš negaliu susikalbėt, gud-bai, — sako jis.

— Iki pasimatymo, — sakau aš.

1-mam Lietuvos Artilerijos Pulkui 18 Metų

Rašo Mjr. S. Narušis.

Kada visa Lietuvių tauta 1918 metų pradžioje vienu galingu balsu pareiškė pasauliui laisvo ir nepriklausomo gyvenimo nusistatymą ir kada Lietuvos valstybė 1918 metų Vasario 16 dieną tapo paskelbta nepriklausoma valstybe su sostine Vilnium, Lietuvos vyriausybė, kad galutinai iškovotų laisvę ir laiduotų nepriklausomybę, žingsnis po žingsnio ėmėsi žygių organizuoti Lietuvos ginkluotą pajiegą — kariuomenę.

Pirmutinis musų kariuomenės organizavimo darbo kertinis akmuo buvo padėtas 1918 metų Lapkričio 23 d. pirmuoju įsakymu Lietuvos kariuomenei. Tuo įsakymu buvo pradėtos organizuoti pėstininkų kariuomenės dalys. Lietuvos ateities padėtis buvo aiškiai permatoma, kad be kovų nepriklausomybė negalės buti galutinai atstatyta. Vos pradėjus organizuoti pėstininkų vienetus, teko greit pradėti kovas su tuo metu turėtais Lietuvoje priešais. Taip pat buvo aišku kad su turimomis dar silpnomis tik pėstininkų jiegomis ir su daug gausesniais moderniškais ginklais apginkluotais priešais, pradėti atviras kovas nėra galima. Buvo ieškoma visų galimų budų organizuoti reikalingas ir kitas ginklų rušis, kaip artilerijos, technikos ir aviacijos, be kurių pėstininkų darbas kovų lauke negalėjo buti sekmingas.

Tuo budu 1919 metų Sausio 6 d. Aukš. Panemunėje buvo pradėta organizuoti Lietuvos artilerija. Artilerijos pirmajam vienetui — pirmajai batarejai organizuoti vadu buvo paskirtas karininkas Jodka. Po trumpo laiko paskirtas Plk. Ltn. Geiga, kuris visą laiką dalyvavo su artilerija nepriklausomybės kovose. Pirmąją artilerijos užuomazgą sudarė du Rusų 1902 m. sistemos 76, 2cm. kalibro lengvi lauko pabuklai - patrankos. Artilerijos formavimo darbas ėjo sparčiais žingsniais pirmyn, nes batarejos kariai-savanoriai suprato ir gerai žinojo kad laikas brangus ir kiekviena užtęsta diena gali brangiai kainuoti, nes Lietuvos žemėje buvę Vokiečiai okupantai naikino krašto turtą ir nerodė jokio noro geruoju apleisti Lietuvos žemes, o be to, kiekvieną dieną skverbėsi į Lietuvos gilumą nauji priešai Rusai-bolševikai. Tat jau tų pačių metų Kovo 1 d. batarijos pirmasis burys buvo pasiųstas į Kėdainių, o 24 d. antrasis burys į Alytaus frontus prieš Rusus-bolševikus.

Pirmieji artilerijos šuviai buvo paleisti į priešą Kovo 28 d. ties Deltuva, kur pirmutiniais šuviais padrąsino savo kovų brolius pėstininkus, kurie Lietuviškosios artilerijos šuvių garsais buvo kaip iš miego prikelti ir pasijuto esą žymiai stipresni ir galingesni, nes pamatė turį tokių pagelbinių priemonių kurios galėjo priešą iš toliau pasiekti, sunaikinti priešų sekimo bei įsitvirtinimo vietas ir praskinti pėstininkams kelią. Čia Lietuvos kariuomenės pirmųjų kovų dalyvių nuotaika žymiai pasikeitė karingumo pusėn, ir, be abejo, pasisekimai kasdiena didėjo, nes pirmieji artilerijos šuviai buvo tokie taiklus kad pataikė net į priešo štabą. Ši batarija tų pat metų Balandžio 2 d. atliko garbingas ir drauge liudnas pareigas, nes ji dalyvavo iškilmingose laidotuvėse laidojant pirmose nepriklausomybės kovose žuvusį Lietuvos kariuomenės karininką A. Juozapavičių, pirmąjį žuvusį karžygį - karininką. Batarija, pagerbdama šį karžygį, saliutui paleido 6 šuvius. Tie garbingai žuvusiojo garbei paleisti patrankų šuviai gerai nuaidėjo Lietuvos padange, skelbdami kad Lietuviai yra pasiryžę kovoti del Laisvės ir Nepriklausomybės, nors ir tektų garbingai galvas padėti.

Šios pirmutinės aukos karininko Juozapavičiaus, burininko Lukščio, Lietuvos jaunuolių neatbaidė. Šie patrankų šuviai dar labiau sukėlė iš visų Lietuvos kampų jaunimą, kuris kiekvieną dieną plaukte plaukė į įvairias kariuomenės dalių užmazgas stoti savanoriais. Tuo budu ir artilerijos vienetai kiekvieną dieną smarkiai augo ir sparčiai didėjo jos priemonės. Iš batarijų išaugo divizionai, pulkai ir brigados. Iš pirmos batarijos išaugo divizionas, kuris 1919 m. Rugpjučio 1 d. pavadintas dabartinu Pirmu Artilerijos Pulku. Pulkas dalyvavo įvairiose nepriklausomybės kovose. Jo 1-ji batarija Gegužės 3 d. su Panevėžio batalionu paėmė Ukmergę, Panevėžį. Pulko batarijos smarkiai kovėsi su bolševikais prie Subačiaus, Rokiškio, Tamošiunų ir kitur, kol bolševikai buvo išvyti iš Dauguvos. Pradėjus Lenkų Želigowskiui pulti Vievį, 4 ir 7 batarijos dalyvavo įvairiuose Lenkų frontuose ties Druskininkais, Ukmerge, Augustavu, Seinais, Gibais, Aukštadvariu, Degučiais, Trakais, Stanislavovka, Lenkininkais ir kitur. Pulkas įvairiose kovose smarkiai pasižymėjo. Eilė karininkų, puskarininkių ir kareivių už narsumą kovose buvo apdovanoti Vyties Kryžium.

1923 metais pasibaigus kovoms pulkas persikėlė į Panevėžį ir apsigyveno Pajuostėje, kur ir dabar jo štabas su viena grupe tebegyvena. Sausio 6 d. šymet Pirmas Artilerijos Pulkas iškilmingai paminėjo savo 18 metų sukaktuves.

Į šias iškilmes, kurios buvo pradėtos pamaldomis Panevėžio bažnyčioje, atvyko divizijos vadas brigados Generolas Pundzevičius, štabo viršininkas gen. štabo Plk. Sprangauskas, pėstininkų pulko vadas gen. štabo Plk. Žadeika. Po pamaldų, Panevėžyje, Laisvės Aikštėje, buvo paradas. Paradą priėmė divizijos vadas brig. Gen. Pundzevičius. Divizijos vadas prieš paradą pasveikino pulką 18 metų šventės proga, primindamas pulko kovas ir pasižymėjimus Tėvynės vadavimo darbe, pažymėdamas kad ir dabar visi pulko kariai sektų pavyzdį tų pulko garbingų darbų kuriuos pulkas įgyvendino nepriklausomybės kare.

Tėvynei, Aukščiausiam ginkluotų jiegų Vadui Respublikos Prezidentui A. Smetonai, karo vadovybei ir divizijos vadui kariai sušuko valio!

Po parado svečiai dalyvavo pulko kareivių bendruose pietuose. Per pietus divizijos vadas brig. Gen. Pundzevičius dar kartą sveikindamas pulką priminė, sakydamas kad "kiekvienas karys pradėdamas darbą turi prisiminti tuos pulko karo žygius, kurie buvo atlikti Nepriklausomybės kare, kad įsigytų tų dorybių kurios stiprina atgijusią Nepriklausomybę. Pagrindinė dorybė yra mylėti tėvynę. Iš tos dorybės seka kitos: darbštumas, sąžiningumas, drausmingumas. Toliau divizijos vadas sako: "Jusų pulko vadas yra užgrudintas Nepriklausomybės kare. Iš pulko darbų džiaugsis musų tėvynė." Kariai sušuko pulkui ir pulko vadui valio!

Pulko vadas artilerijos Pulkininkas Šklėrius ta proga pasakė tokią kalbą: "Praeitis yra gyvatos šaltinis, todel privalome žinoti savo praeitį ir iš jos semtis visokiariopos stiprybės.

"Jus, pulko kariai, vakar per paskaitą sužinojote musų pulko vingiuotą istoriją. Pulko praeitis, pulko šaknys siekia pačius giliausius musų ginkluotų jiegų istorijos sluogsnius, iš kurių išaugo musų artilerija."

Čia trumpai suminėjo savo pulko budingas datas. 1919 m. Kovo 28 d. 15 val. pirmos batarijos paleistus pirmus šuvius Deltuvos rajone (palei Ukmergę) į buvusį priešą. Ši garbė, sako pulko vadas Plk. Šklėrius, teko pulkininkui Geigai, pirmos batarijos vadui. Tai buvę simboliški šuviai, kurie nuaidėję, kaip pavasario perkunija, skelbianti Lietuvos atgyjančią galybę.

Vakare Panevėžio įguloje karininkų ramovėje šventės proga įvyko balius-rautas.

Kariams buvo surengta paskaitų iš 1-mo artilerijos pulko karo istorijos ir pasilinksminimų.

Taip gražioje, linksmoje ir pakilusioje nuotaikoje pulkas atšventė savo 18 metų gyvenimo ir darbų sukaktuves.

LENKAI K. STAŠĮ PALEIDO IKI TEISMO

Kaunas. — Sausio pradžioje, kaip jau buvo pranešta, Lenkų valdžia Vilniuje buvo suėmus buvusį Vilniaus Lietuvių Tautinio Komiteto pirmininką K. Stašį. Jis buvęs suimtas už tai kad per kratą jo bute buvo rasta dailininko Petro Rimšos darbo modelis "Unijos nori", kuriuo esą įžeidžiama Lenkų tauta ir valstybė. Užstačius 10,000 zlotų p. Stašys paleistas iki teismo. Tsb.

Už $3 metuose pralinksminsit visą kaimą — išrašykit 'Dirvą' saviškiams į Lietuvą.

Claudette Colbert sako:

"Mano gerklė saugiausia su lengvu užsirūkymu"

"Artistės gerklė, suprantama, jai yra labai svarbi. Po išbandymų aš esu įtikinta, jog mano gerklė yra saugiausia su lengvu užsirūkymu ir štai kodėl jūs visada atrasit Luckies po ranka ir pas mane namie, ir mano persirengimo kambaryje. Aš mėgstu taipgi ir kitų cigaretų skoni, bet, atvirai kalbant, Luckies yra labiausiai mano skoniui patraukianti."

Claudette Colbert

NEUŽILGO IŠEISIANČIOS FRANK LLOYD REŽISUOTOS "MAID OF SALEM" PARAMOUNT FILMOS ŽVAIGŽDĖ

Neseniai buvo padaryta savarankiškas tyrinėjimas tarp profesionalių vyrų ir moterų – advokatų, gydytojų, paskaitininkų, mokslininkų, ir tt. Iš tų, kurie pasisakė rūką cigaretus, 87% pareiškė, jog ypatiškai jie labiausia mėgsta lengvą užsirūkymą.

To pamėgimo protingumą patvirtina p-lė Colbert ir taipogi kiti vadovaujanti radio, scenos, filmų ir operos artistai. Jų balsai yra jų turtas. Štai kodėl tiek daug iš jų rūko Luckies. Jūs taipogi galite turėti Luckies – lengvo užsirūkymo, laisvo nuo tūlų šiurkščių erzinančių priemaišų, išvalytų išimtino "It's Toasted" proceso gerklės apsaugą. Luckies yra malonūs gerklei!

PUIKIAUSIAS TABAKAS— "DERLIAUS GRIETINĖ"

Lengvas Užsirūkymas "It's Toasted"–Jūsų Gerklės Apsauga

PRIEŠ KNITĖJIMUS—PRIEŠ KOSULĮ

Copyright 1937, The American Tobacco Company

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

DVIGUBA SUKAKTIS

VASARIO 16 d. šymet privalome minėti dvejas sukaktuves — Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo 19-kos metų ir Dr. Jono Basanavičiaus 10 metų mirties.

Dr. Jonas Basanavičius mirė Vilniuje 1927 metais, lygiai devyni metai po to kai jis pats pirmutinis pasirašė ant Lietuvos Nepriklausomybės Deklaracijos Akto Vasario 16 dieną.

Pastebėtina kad Dr. Jonas Basanavičius užsitarnavo Lietuvių Tautos atgimimo tėvo vardą ne kardu rankoje kariaudamas su priešais, bet mokslo keliais šviesdamas savo žmones, judindamas juos prie tautinio supratimo, įvertinimo savo tautybės, pažinimo savo tautos garsios senovės, ir prirengdamas Lietuvius prie paėmimo savo šalies valdžios į savo rankas kada ateis ta diena.

Tas pavyzdis turėtų atidaryti akis tokiems Hitleriams, Stalinams ir kitiems kad nėra reikalo ginklu mosuoti, galima ir mokslo keliais didelius darbus nudirbti ir savo tautą padaryti galinga ir laiminga.

Nuo to laiko kai pradėjo eiti jo "Aušra", musų tautai ištikro užstojo aušra, kuri švito, plito, ir atėjo ta didžioji Diena kada galėjo ir jis pats pamatyti savo darbo vaisius.

Dr. Jonas Basanavičius, mirdamas 76 m. amžiaus, mirė patenkintas, žinodamas kad jo ilgu metų darbo pastangos įsikunijo — jis per devynis metus gyvenimo po nepriklausomybės paskelbimo matė savo šalį atsistojant ant stiprių, gerų kojų — ir tik to galėjo jis trokšti.

Tiesa, jis mirė musų amžinų priešų pavergtame Vilniuje.... bet visa Lietuvių tauta tiki kad ateis ir pavergtam Lietuvių kraštui Laisvės Rytojus.

1-MAS ARTILERIJOS PULKAS

Šiame numeryje "Dirvoje" telpa įdomus straipsnis apie 1-mą Lietuvos artilerijos pulką, sąryšyje su jo 18-kos metų sukaktimi.

Tame Mrj. S. Narušio straipsnyje, kuris kaip tik supuola su Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimu, rasite įdomių žinių apie pradines Lietuvos kariuomenės kurimosi ir augimo dienas, jų kovas už tą nepriklausomybę, kurią jie iškovoję džiaugsmingai mini jau 19-ka metų!

PUŠKINO SUKAKTIS

Sovietų vyriausybė kodel tai pasisavino buvusį carų Rusijos poetą Aleksandrą Puškiną. Vasario 10 d. pradėjo iškilmingą minėjimą Puškino 100 metų mirties sukaktuvių. Sovietų ekzekutivio komiteto aktu, pirmasis Maskvos universitetas pervardintas Puškino universitetu; daug Maskvoje, Leningrade ir kituose miestuose teatrų ir gatvių perkrikštyta Puškino vardu.

Gal Rusai bėga nuo savo komunizmo ir kiek tik leidžiama gryžta prie senovės-praeities....

HITLERIO KALBA

Geriausia apmokami choristai Europoje šiandien tai Vokietijos reichstago nariai: kiekvienas jų gauna po $240 mėnesiui, o darbo turi tik sykį per metą atvažiuoti (piliečių kaštu) į Berliną ir sugiedoti tautos himną ir nazių maršo giesmę, nepamirštant išklausyti Hitlerio kalbos ir sušukti jam 'heil!' (valio).

Pasaulis iš jo paskutinės šiam chorui kalbos daug ko laukė, bet nusivylė.

Tiesa, Hitleris bandė prisivilioti Anglų visuomenės dalį, nes prižadėjo gerbti Holandijos ir Belgijos neutralitetą, sakėsi nedarysiąs daugiau "nustebinimų", ir Ispanijos bėdomis nesinaudosiąs, bet gražiuoju sieksiąs su Anglija ir Prancuzija susitarti.

Matyti, jis norėjo įtikti tai Anglų visuomenes daliai kuri sako, tegul Vokietija taiką užtikrina tik Vakarų Europai ir daro ką nori Rytuose. Anglijos užsienio reikalų ministeris p. Eden, kiek dienų pirmiau, pakvietė Vokietiją dėtis užtikrinti taiką visai Europai, už ką žadėjo ekonominės pagalbos. Hitleris tą pasiulymą apėjo ir atmetė. Matyt, sako New York Times, jis nėra pasiruošęs savo kaimynams Rytuose (Čekoslovakijai ir Rusijai) taikos užtikrinti. Prancuzijos premjero Leono Blumo tvirtinimą kad taika Europoje tai visos Europos reikalas ir nėra skaldytina, Hitleris dar griežčiau paneigė.

Daugiausia dėmesio vertas pareiškimas, sako Times, tai trumpas paminėjimas mažumų. Žodžiais kurie niekam kitam netikę tik Čekoslovakijai ir Lietuvai, Hitleris prigrasė du savo kaimynus atsižvelgti į "tautinio pasididžiavimo ir tautinės sąmonės jausmus", su Vokiška tautine mažuma santikiaujant. Prisiminus Klaipėdiškių bylą ir kai kurių Vokiečių išdavikišką veikimą Čekoslovakijoje, šie grasos žodžiai gali reikšti, Vokietija pasirengus veikimu paremt tuos tariamus "tautinio pasididžiavimo ir tautinės sąmonės jausmus".

Lietuvių nusistatymas čia aiškus, ir jį gana supratingai tulas Wolfe pareiškia Sausio numeryje "Current Histaory" žurnalo. Vokietijai Klaipėda buvo nebuvo, Vokiečių globoje tas uostas net nyktų ir merdėtų, nes Vokietija turi savo dar geresnių uostų. Bet Lietuvai Klaipėda tai gyvybės klausimas. Tai jos vienintelis uostas, kuriam, jei laikas pagerės ir buklė aprims, teks suvaidinti nemenkas vaidmuo Lietuvos, Sovietijos ir Lenkijos užsienio prekyboje. Hitleris Vokiečių tautai reikalauja teisės ir vietos gyventi. Lygiai tokią pat teisę turi ir Lietuvių tauta, senesnė ir niekuo neblogesnė už kos kulturos aukščiausį Vokiečių tautą. Ir ji nori sparčiai siekti žmoniškos kulturos aukščiausį laipsnį. Visas tarp Vokiečių ir Lietuvos ginčas ir piktumas greitai išsirištų jei Berlinas šitą pagrindinę teisę pripažintų. Lietuviai niekados nepersekiojo Vokiečių kaip Vokiečių, bet visada baudė žmones kurie kėsinosi tautos ir valstybės gyvybai grąsinti. Tegul Vokietija Klaipėdos kraštą atvirai pripažins Lietuvai reikalingu ir neatimamu uostu, ir Lietuvos Vokiečiai niekados negau mažiausių progų Berlinui skųstis del savo skriaudų, nes jų niekas tautiniai neskriaus. V.

LAISVĖS VARPAS

(Vasario 16-tai Paminėti)

* * *

O skambink per amžius
Vaikams Lietuvos.
Tas nevertas laisvės
Kas negina jos!

Oi skambink, skambink
Vaikams Lietuvos.
Tas nevertas laisvės
Kas negina jos!
Din, dan, din, dan....

Tu skambink ir ragink
Į darbą juos stot,
Nes mums dar už Vilnių
Priseina kovot.

Oi skambink....!
Din, dan, din....

O skambink per amžius
Vaikams Lietuvos,
Tas nevertas laisvės
Kas negina jos!

* * *

(Amerikos Lietuviai padovanojo Lietuvai Laisvės Varpą. Komp. A. Vanagaitis parašė šiems žodžiams labai gražią muziką.)

Kaune, Karo Muzejaus Sode Lietuvos Laisvės Paminklas

LIETUVIS PAMARYJE

Sušalusi žuvėdra sparnu pamojo,
Pabučiavo krantą banga nerami,
O toli, gelmėse, lyg kažkas suraudojo —
Gal dvasia klajunė, dvasia nerami....

O paniuręs Votanas dunda pamariais,
Ir vis gena į krantą neramiasias bangas..
Jis nešioja laivelį, jis suplėšo bures...
Ir nusėja gintarais geltonasias kopas.

Išnaršyti smiltynai žiemos vėjų ruščių,
Ir paniurusios kopos man malonios kas kasdien;
Nes Baltmarių krantą visa širdžia myliu,
Ir prisiekiu — neleisiu ją nei vienam paliest....

"N. Karta" Klemensas Jura.

APSIDAIRIUS

Rašo Vyt. Širvydas.

★DEVYNIOLIKOS METŲ vyrukas, paprastai, vidurinę mokyklą jau yra baigęs ir universitete siekia "brandos" diplomo.

Sunkų nepriklausomos valstybės pradinį ir vidurinį mokslą Lietuva, pradedanti 20-tus metus, galima sakyti jau išėjo ir tautai parodė ko iš šito didžiojo karo griuvėsiuose gimusio vyruko galima tikėtis. Tačiau, prieš akis dar stovi sunkus "brandos" įgijimo laikotarpis, kuris ir visai Europai (kiti sako, visai civilizacijai) stovi — karas ar taika.

Lietuvos valstybei visa savo energija tenka siekti tų mokslo gudrybių, kurios sunkiu trusu įgytą nepriklausomybę išsaugos. Lietuva, mat, maža, Rusijos, Lenkijos ir Vokietijos ambicijų kryžkelėje stovinti, valstybė. To aukštesnio mokslo siekiant, Amerikos Lietuviai, kaip visados, bus nuoširdus jos draugai ir rėmėjai.

★NAUJA persekiojimų banga, kurią musų broliai Vilniaus krašte šiandien kenčia, turinti tikslo Lietuvos vyriausybę ir visuomenę priversti padaryti taiką su Lenkija, žinoma, Vilniaus kraštą paliekant dabartinių jo šeimininkų rankose. Bet musų pratėviai jau senai pasakojo kad smurtu meilės neįgysi.

★ISTORIJOJE dramų nors vežimu vežk. Pavyzdžiui, 1919 metais aštuntas Rusijos komunistų partijos suvažiavimas rinkosi sau dievaičius. Daugiausia balsų gavo: Leninas, Trockis, Kamenevas, Bukarinas ir Stalinas.

Leninas, mirdamas, paliko testamentą, kuriame draugus persergėjo saugotis Stalino — tas plieno žmogus, sakė, jus supjaustys. Ir tiesa. Zinovjevas ir Kamenevas jau sušaudyti, Trockis šėką pjauna Meksikoje, o Bukarinas savo likimo laukia. Kam tos aukos?

Ar Stalino negabumą ir Rusijos ekonominį krizį paslėpti? O gal delto kad kai kurie pamatė savo klaidas ir panorėjo Rusų tautai sugrąžinti tai ką komunistų diktatura atėmė: proto ir sąžinės laisvę? Kas žino?

★"NĖRA bloga kartais pasiduot svarbesnėms mintims— mintims kurios veda į viešpatijas nepasiekiamas". Tai sakinys iš naujojo Vinco Nagornoskio dramatinio kurinio "Vytis Kankinys", kuris puikiai apibudina viso veikalo tikslą ir dvasią. Nagornoskis musų scenai parupino nemaža kilnių tautinių veikalų. Daugiausia vaidinta tai "Živilė". Naujasis jo veikalas ir skaityti ir vaidinti, regis, tik nelabai dideliam Lietuvių skaičiui bus suprantamas, tačiau, reikia autoriui atiduoti pagarba del kilnaus jo noro ir pastangų.

1937 METŲ ŠVENTĖS IR ŽYMESNĖS ISTORINĖS DIENOS

SAUSIO MĖNUO

SAUSIO mėnuo turi sekančias pažymėtinas dienas:

6 — Trys Karaliai.
15 — Klaipėdos kraštas prijungiamas prie Lietuvos — 1923 m.
30 — Prezidento Roosevelto gimimo diena.

VASARIO MĖNUO

2 — Grabnyčios.
10 — Pelenų diena.
12 — Prezidento Lincolno gimimo diena.
16 — Lietuvos Nepriklausomybės diena.
16 — Mirė Dr. Jonas Basanavičius (1927).
22 — Jurgio Washingtono gimimo diena.

KOVO MĖNUO

4 — Šv. Kazimiero.
21 — Verbos.
28 — Velykos (šymet ankstyvos).

BALANDŽIO MĖNUO

4 — Antanas Smetona paskirtas pirmutiniu Lietuvos prezidentu, 1919 metais.
23 — Šv. Jurgis.

GEGUŽĖS MĖNUO

7 — Lietuviai atgauna savo spaudos teises, 1904 metais.
16 — Sekminės.
30 — Mirusių Paminėjimo diena.

BIRŽELIO MĖNUO

24 — Šv. Jono.
29 — Šš. Petro ir Povilo.
30 — Santarvės valstybių ambasadorių taryba nutarė pripažinti Lietuvą de jure, 1922 m.

LIEPOS MĖNUO

4 — Suv. Valstijų Nepriklausomybės diena.
6 — Mušyje su kryžiuočiais žuvo D. L. K. Gediminas, 1340 m.
10 — Lietuviai sumušė kryžiuočius, 1410.
13 — Mirė D. L. K. Algirdas, 1377 m.
16 — Škaplierna.
17 — Žuvo Darius ir Girėnas, 1933 m.
26 — Šv. Onos.
27 — Amerika pripažino Lietuvą de jure, 1922 metais.

RUGPJŪČIO MĖNUO

13 — Kęstutis liko pasmaugtas Krėvos pilyje, Jogailos įsakymu, 1382 m.
15 — Liublino Unijos pasirašymas, 1569.
15 — Žolių Šventė.

RUGSĖJO MĖNUO

8 — Tautos Šventė, Lietuvoje.
8 — Užgimimas Šv. P. Marijos.
6 — Darbo Šventė, Amerikoje.
19 — Uždrausta Lietuviams spauda, 1865.
22 — Lietuva priimta Tautų Sąjungon, 1922 metais.

SPALIŲ MĖNUO

1 — D. L. K. Mindaugas apsivainikuoja pirmutiniu Lietuvos karalium (jis buvo ir paskutinis) 1252.
2 — Angelai Sargai.
7 — Ražancava.
9 — Lenkai, pasirašę Suvalkų sutartį su Lietuvą dvi dienos pirmiau, klastingai puola ir užima Vilniaus Kraštą, 1920 m.
12 — Kolumbas atrado Ameriką, 1492 m.
23 — Gimė Lietuvos istorikas Simanas Daukantas, 1793 m.
24 — Rusija prisijungia sau Didžiąją Lietuvą, 1795 (nuo tada Lietuva buvo po Rusijos valdžia iki didžiojo karo).
27 — Numirė D. L. K. Vytautas, 1430 m.

LAPKRIČIO MĖNUO

1 — Visų Šventų.
11 — Rusai kazokai surengia Lietuvių skerdynę Kražiuose, 1893 m.
11 — Gimė Dr. Jonas Basanavičius.
19 — Mirė Dr. Vincas Kudirka, Lietuvos Himno autorius ir rašytojas, 1899 m.
24 — Mirė Simanas Daukantas.
25 — Padėkavonės Diena.
28 — Advento pradžia.

GRUODŽIO MĖNUO

1 — Mirė Lietuvių kalbininkas, mokslo ir Lietuvos istorijos tyrinėtojas, Prof. Kazys Buga, 1924 m.
5 — Pirmutinis Lietuvių politiškas seimas Vilniuje, 1905 m.
6 — D. L. K. Kęstutis užėmė Maskvą, 1370.
13 — Mirė Jonušas Radvilas, Kėdainių kunigaikštis, Didis Lietuvos Etmonas, 1665 m.
17 — Perversmas Lietuvoje, kuris įvedė dabar tebesamą Lietuvos valdžią, 1926 m.
31 — Gimė Dr. Vincas Kudirka.
25 — Kalėdos.

Dailininko Adomo Varno 30 Metų Kurybos Darbo Sukaktuvės

PRAEITĄ rudenį žinomam Lietuvos dailininkui ir visuomenininkui, meno mokyklos mokytojui Adomui Varnui sukako 30 metų kurybinio darbo. Jis gimė 1879 metų Sausio 2 d. Joniškyje, Šiaulių apsk. Mokėsi Petrapilio ir Krokuvos meno mokyklose ir 1908 metais pabaigė Šveicarijoje Genevos meno akademiją su aukščiausiu pažymiu. Budamas Rusų valdžiai neištikimas, Adomas Varnas, pabaigęs aukštuosius mokslus, Lietuvoje negalėjo gyventi, todel jis ilgesnį laiką gyveno Italijoje, be to, keliavo po Prancuziją ir Austriją. 1914 metais sugryžo į Vilnių ir čia daugiausia dirbo visuomeninį darbą.

Veikliai dalyvavo centriniame komitete nuo karo nukentėjusiems Lietuviams šelpti, su Baliu Sruoga ir Stasiu Šilingu 1915 metais Vilniuje išleido pirmąjį "Barą", kuris buvo spausdinamas nauja rašyba, ir aplink save suburė žymiasias Lietuvių meno jiegas.

Didžiojo karo metu Adomas Varnas gyveno Rusijoje, kur tarp daugelio kitų įvairių darbų nupiešė garsiuosius savo saržus, "Ant Politikos Laktų". 1918 metais jis sugryžo į Vilnių, o 1920 metais persikėlė gyventi į Kauną. Čia suorganizavo Lietuvos Meno Kurėjų Draugiją ir buvo jos veiklus pirmininkas. 1922-23 metais Prahoje prižiūrėjo pirmųjų Lietuvos pinigų, pagal jo pagamintus projektus, spausdinimą.

Adomas Varnas yra plataus masto ir didžių užsimojimų kurėjas, dailininkas-plastikas, per 30 metų sukuręs apie 40 įvairaus žanro paveikslų. Adomas Varnas yra nupiešęs daug musų žymiųjų veikėjų portretų, jie musų portretinėje tapyboje yra vieni iš geriausių. Jis taip pat yra stiprus peizažistas, ypač ten kur jis vaizduoja Lietuvos gamtą. Jis mėgsta kuo įvairiausią gamtą ir visais metų laikais. Pagaliau Adomas Varnas yra stipriai ir savotiškai pasireiškęs ir grafikoje.

Daugiau kaip šešis metus A. Varnas po visą Lietuvą keliaudamas rinko kryžius, kurių yra nufotografavęs daugiau kaip 500. Jų dalį, apie 300, jis buvo padidinęs fotografijos budu ir 1924 metais išstatęs Žemės Ukio ir Pramonės parodoje Kaune ir 1925 metais Monzoje, tarptautinėje dekorativio meno parodoje, kurioje jais svetimtaučiai nepaprastai susidomėjo ir plačiai apie juos spaudoje rašė. Dalį tų fotografijų jis išleido savo Lietuvos Kryžių Albume, kur jie taip pat į save atkreipė svetimtaučių, ypač Prancuzų menininkų, dėmesį. Tsb.

Karalienės Sabbos

MIKALDOS

PRANAŠYSTĖS

Įdomios pranašystės senovės laikų Sabbos valstybės karalienės Mikaldos. Tų knygelių jau vėl galima gauti, ir visai pigiai. Su prisiuntimu **tik 30c.** Galit prisiųsti pašto ženkleliais. (Vietiniams po 25c.)

Reikalaukit "Dirvoje"

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiurėjimas

KAINA TIK $1.00.

Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti valgiai, mėsos, ir tt. Kuri šeimininkė turi rupesnio ir vargo su gaminimu valgių, privalo įsigyti šią naudingą knygą. KAINA $1.

Reikalaukit "Dirvoje"

FRANK KRUK $2.25

P. Cvirkos romanas 2 tomuose, kuris 1934 metais laimėjo literaturinę premiją. Veikalas paliečia nuotikius Amerikiečio Lietuvio, apie kurį spaudoje buvo kilę daug ginčų.

SAPNININKAS

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapninykas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

Kaina su prisiuntimu $1.00.

REIKALAUKIT "DIRVOJE"

6820 Superior Ave. Cleveland, O.

Parašė K. S. Karpius

DVI SESERYS

(Tęsinys iš pereito num.)

PILIAKALNYJE.

NEPRAĖJUS mėnesiui laiko nuo gryžižimo iš karo, ir nuo to įvykio kuris pakeitė Andriui ir Verutei likimą, jaunas Kėdainių kunigaikštis, tėvo siunčiamas, su pora palydovų jojo į Raudondvarį.

Artėjant kranto nuo kurio pasimatys balti Giedraičių dvaro rumai, kur gyvena jam skirta visam jo gyvenimui draugė, ir jo slaptai pamilta mergaitė, Andriaus krutinėj pasidarė neramu. Koks tai jausmas apėmė jį visai ten neužsukti ir joti tiesiog iki savo kelio galo.

Marcės matyti jis negeidė, o Verutę sutikt bijojo. Ką jis jai sakys kada ji pažvelgs jam į akis? Kaip ji į jį atsineš, ar norės su juo susitikti? .... O tada tik labiau suskaudins jam širdį — nes jau iki šiolei, minčių varginamas dieną ir naktį, tas narsus karo vyras sunyko, ką patėmijo ir jo namiškiai.

Kėdainių įgulos drąsesni vyrai, matydami Andrių apnykusį, žinodami jo tėvo sutarimą su Giedraičiu, vaikiną pašiepdinėjo jiems lengvai ištariamu žodžiu:

— Kunigaikštis įsimylėjęs....

Taip, Andrius buvo įsimylėjęs, bet niekam nei į mintį nebuvo užėję spėti kitaip negu jie žinojo į ką jis turėtų buti įsimylėjęs.... Visiems užteko žinoti tiek kas buvo viešai padaryta; jam nabagui nebuvo kam ir kaip savo paslaptį išsikalbėti todel jam buvo labai sunku....

Bet negalėjo jis prajoti pro šalį.

Krante sudulkėjo kelias, dulkių debesys nusidriekė į pakalnę, ir Andrius, šunų linksmai sutiktas, atsidurė prie dvaro vartų.

Jį pasitiko Verutė, kuri pirmutinė jį atjojant pamatė. Bet kaip labai ji jo trošk̃o, tiek nedryso pakelti į jį akių, ir nudavė jam svetima, tolima....

Jos sesuo, motina ir tėvas apipuolė jį, kaip brangų svetį, priėmė ir vedėsi į vidų, pavalgydinti, pavaišinti, nors Andriui to nereikėjo. Jis atvyko dvaran vedamas savo nenugalimų ilgesių Verutės norėjo jos nors iš šalies prisižiurėti, kiek pasišvaistyti apie namus, ir keliauti toliau.

Giedraičiams rupėjo patirti kada turės įvykti vestuvės, nes Radvila apie tai nebuvo užsiminęs, taigi tėvai norėjo išgirsti Andrių kaip nors prasitariant apie galimą vestuvių laiką. Bet jis, savo tėvo neįgaliotas, ir pats apie tai nemanydamas, apie vestuves visai nei minčių neturėjo.

Visą laiką jis sakė sau: jeigu jau reikš Marcę imti, ir Verutės netekti, ne ką darysi.... bet lai vestuvės, kurioms kada nors reikės ateiti, nusitęsia kuotoliausia. Jis troško dar kur nors išvykti, ar kariauti ar lankytis, kad tik galėtų laisvai apie Verutę svajoti ir nors taip su ja gyventi.

Koks tas Likimas ypatingas: rodos reikėjo tik menkučio dalykėlio — kad kas kitas pirmiau Marcei prisipirštų, jeigu reikia laikytis papročio pirmiau apvesdinti vyresnįjį dukterį, ir Andriui butų likus Verutė, ir Radvilų giminystės ryšiai su Giedraičiais butų galėję buti tokie pat stiprųs ir Lietuvių tautai naudingi....

Matydama Marcę apie Andrių triusiantis, ir tėvus prie jo prilipusius, Verutė pasijuto tame buryje nereikalinga ir nejučiomis pranyko. Motina ir Marcė laikė ją vis "kudikiu" ir mažai tepasigedo kad jos viduje nėra; net buvo patenkintos jos nesikišimu naujai besivystančiuose būsimos jaunos šeimos reikaluose.

Tik Andrius jos tuoj pasigedo, ir pradėjo rupintis kelione, norėdamas greičiau iš vaišingų moterų globos ištrukti, ir, jei galės, kur nors Verutę pamatęs, nors žodelį jai tarti, ir sau ką nors iš jos išgirsti.

Jis aiškiai suprato tos mergaitės pergyventus jausmus ir sielgraužas, iš jos išblyškusio veido ir įdubusių akių.

Verutė, išėjus iš namų, nieko negalvodama, bet daug jausdama, ėjo laukais linkui piliakalnio, kuris, iš ankstybesnių laikų keno tai rankom supiltas, tuno aukštai Nevėžio krante, krumais apaugęs. Lauku einant ją pastebėjo Andrius.

Savo palydovams įsakęs joti į kelią ir palengva žingsniuoti Raudondvario link, jis paspaudęs savo žirgui šonus, paskubino į ją. Vejantis tą kuri jam buvo uždrausta, jo širdis smarkiai plakė....

Verutė, pajutus žemę dundant ir pamačius atjojant Adrių, nutirpo. Jos širdis taip smarkiai ėmė daužytis taip kad ji pati girdėjo, ir suėmus sau krutinę abiem rankom, kad širdis neiššoktų, laukė....

— Verute.... tu šaliniesi nuo manęs.... nenori buti arti nei kiek mudviem galima vienas prie kito buti.... — prakalbėjo į ją suspaustu balsu Andrius, nušokęs nuo arklio ir šalia jos stovėdamas.

— Mudu esam vienas kitam svetimi. Tu priklausai Marcei....

Andrius iš jos taip kietai ištarto Marcės vardo suprato Verutės jam slepiamą meilę ir didelį užvydą savo seserei.

— Brangiausi mano.... nedrystu tarti netinkamą žodį prieš tavo sesutę.... Bet ar tikėsi man kad aš tik tave vieną myliu?....

— Laimingesnė bučiau buvus jei tavęs nebučiau pažinus.... jei nebučiau pamylėjus.... — baimingai ištarė ji.

— Nelaimingas ir aš, Verute.... Aš kenčiu ir už tave ir už save....

— Gal geriau butų kad mudu nesimatytume.... greičiau užsimirštume.... — pridėjo ji.

— Bet taip negali buti.... Mirtis malonesnė man butų jeigu tavęs negalėčiau daugiau matyti.... — nuaidėjo sunkųs žodžiai vaikino lupom.

Giliai atsidusus, galvą nuleidus, Verutė žengė pirmyn — paskui ją ir Andrius ir jo už vadžio laikomas arklys.

Kur jiedu ėjo negalvojo — ir kaip užlipo į piliakalnį ir užvedė arklį į taip statų kalną jiedu nejuto, bet štai po jų kojų buvo tas status, aukštas pylimas, kur jiedu buvo vienudu, nuo visų atsiskyrę. Tiesiai priešakyje, per lauką matėsi Nevėžis, už jo, antras krantas. Dešiniop, balti dvaro rumai, sode tarp medžių tunanti. Kokios kalbos ir reikalai dabar tuose rumuose ėjo jiedviem nerupėjo, bet jeigu ten butų žinoję ką nors apie juodu, butų kilę ir išarų, ir pavydo, ir barnių.

Kitados, kada dar jiedu buvo jaunesni, ir Verutė tiktai jauna mergaitė, šiame piliakalnyje buvoti, po jį laipioti jiems buvo tik žaislas.

Dabar, čia buvo nuo kitų pasislėpti vieta, kur jų kitos akys nemato.

— Atsimeni, Verute, kaip kitados čia lankydavomės: tu, Marcė ir aš?.... Rodos dar tik vakar tas buvo — o koks skirtumas!.... Ak, kad vakarykščią sugryžtų.... kad vėl viskas butų taip kaip kitados.... — kalbėjo Andrius, norėdamas tų laikų kada jis buvo nuo Marcės laisvas.

— Ne, tas daugiau nesugryš.... Kas padaryta, nepersikeis.... — tikrino ji.

— Tavo tiesa, brangi.... Bet ir gimus meilė nesunyks.... Ar ne tiesa?....

— Tiesa.... Ir ją pažinus, verčiau dabartyje ją jausti ir kentėti, negu norėti gryžimo praeities, kurioje meilės dar nepažinau....

— Verute.... tu mane taip labai myli?.... — net susirupinęs klausė jis.

— Neklausk, mielasis.... tas nuodėmė.... bet teisybė.... Aš vagiu tave nuo savo sesers.... kuri su tavim sau gyvenimą ruošia....

— Ji su manim tik gyvens, o aš tik tave mylėsiu.... Leisk man pajusti tave prie savęs, kad ir paskutinį kartą, jeigu likimas neskyrė daugiau man tave turėti.... — imdamas ją į glėbį kuždėjo Andrius.

Jo švelnus palytėjimas jos rankų iškėlė jas, ir ji apsikabino jam aplink kaklą; jis apėmė ją per liemenį — ir taip dvi jaunos esybės tvirtai viena kitą prisispaudė....

Pirma meilė, pirmas pabučiavimas, pirmi jausmai ištriško iš tų dviejų Dievo tvarinių, kuriems žmonės turėjo paskyrę širdgėlas, bet Dievas nesiėmė savo vaikų užtarti ir leido žmonėms jais žaisti, o jiedviem kentėti....

Laikas buvo skirtis: Andrius turi joti.

— Tik tave vieną visados.... — dar kartą griebdama jam aplink kaklą ir bučiuodama kuždėjo Verutė.

— Tu mano busi viena.... iki aš gyvas busiu.... — tikrino jai Andrius.

Na ir kokia galybė pajiegtų tokią didelę, karštą meilę iš jų širdžių išplėšti, nežiurint koki keliai jiedviem skirta toliau!

Jei Andrius ir paims Marcę, ne už kalnų jiedu iškeliaus, tik į artimą Raudondvarį, kur jiedu galės susieiti.... matytis....

* * *

— Kas musų Verutei yra? Ko ji pablyškus, savo gyvumo netekus? — kalbėjo motina Marcei.

Ta gi davė savotišką lengviausią išaiškinimą: kad į ją atsiliepia mergystės ženklai — ir tuo abi buvo patenkintos.

Nebuvo jų dvare daugiau smalsių moterų, kurios butų galėjusios nutėmyt ir nors tarp savęs kuždėtis apie jos įsimylėjimą į ką nors — ir taip ta mergaitė viena sau kentė.

Kai mažai valgė, motina ją bardavo, sesuo pajuokdavo, ir nabagutė neturėjo nieko kas ją užjaustų.

Neturėjo? Ar mes užmiršom apie ukvedį Ignacą, tą "kipšą"?

(Bus daugiau)

MERUNAS

Didžiausias K. S. Karpiaus veikalas

Rusnės Kunigas nužudo savo seseri, kuri norėjo išduoti priešams savo tėvų nenugalimą pilį.

Ši ypatinga, smagi skaityti, ir svarbi istoriniu atžvilgiu knyga privalo rastis kiekvieno Lietuvio namuose. MERUNAS apysaka apima plačią Lietuvą, visus žinomus Lietuvos kraštus, beveik kiekvieno Lietuvio žinomą kampelį ir jo gyventojus prieš tukstantį metų atgal. Kada žuvėdai užima Apuolę, visų tų Lietuvių žemių kampų žmonės eina į Baltijos pakrašti, vedami narsaus Meruno, išmušti priešus iš Žemaičių žemės, ir išmuša. — Knyga parašyta lengvai suprantama kalba ir aprašymai tokie patraukianti kad nenorėsit sustoti skaityti iki neprieisit pabaigos. — Knyga labai didelė — 544 puslapių, tvirtuose viršeliuose.

Kaina su prisiuntimu tik $2.00.

TRUMPOS PASTABOS

Rašo Jonas Valaitis

Lietuvių Radio vedėjas iš WMBQ—Brooklyn, N. Y.

AMERIKOS valdžia supirko 9 milijonus akrų netinkamos ukininkams gyventi žemės po $4.40 akrą ir valdžios inžinieriai tyrinės kaip tos žemės našumą pagerinti. Viso bus praleidžiama $39,916,602 žemei, 48-se valstijose, įvykdyti 210 skirtingų projektų.

RUSIJA per tulą laiką pardavė javus Vidužemio jurų valstybėms, bet pirko juos ir perka iš Australijos, Kanados, Amerikos ir kitur ir įveža per Vladivostoką. Sakė kad prastas ir tolimas susisiekimas pačioje Rusijoje vertė taip daryti. Nesenai, didelėms audroms užėjus, vienas Rusų laivas buvo priverstas jieškoti priegaudos artimiausiame uoste — pasitaikė Japonų — ir pasirodė kad Rusija veža į Vladivostoką pati savo grudus. Japonai įžiuri kad Rusija ruošiasi maisto sandėlius, galimam su Japonija karui.

MOKSLININKAI ištyrė ir skelbia kad dabartinė žmonių gentkartė vidutiniai yra aukštesnė už savo tėvus vienu coliu.

LIETUVOS Karo Attache Paryžiuje Daukša, Paryžiaus Universitete gavo Mokslo Daktaro laipsnį.

PERNAI Lietuva pasigamino net 54,000,000 svarų cukraus. Jį gamino Marijampolės ir Pavenčio cukraus fabrikai.

OTTAWA, Kanadoj, kasmet įvyksta pasaulinių fotografų parodos. Paskutinėje dabar buvo ir Lietuvos fotografo Lauckos nuotraukų, kurių viena net įdėta ir parodos žurnale ir "Saturday Night" laikraštyje. Parodoj dalyvavo 20 valstybių 127 fotografų 184 nuotraukos.

AMERIKOJE šiuo laiku yra viso 15,952 lakunai turinti leidimus vairuoti lėktuvus. Iš to skaičiaus 444 moterys.

PILZEN, Čekoslovakijoje, įvykdavo nepaprastų vagysčių, ir jų trumpu laiku įvyko net 700. Niekaip vagių nepavykdavo susekti. Misterija susidomėjo krašto policijos ekspertai, ir surado kad kalėjimo sargas paleisdavo gabius vagilius iš kalėjimo ir su jais dalinosi grobiu.

SOVIETŲ ir Vokietijos vadams prabilus žodį-kitą apie Pabaltijos valstybes, pabudo ir Lenkija. Jos užsienio reikalų ministeris Beck pareiškė: "Šalin nuo Baltijos valstybių!"— Mat, dedasi "draugu"....

KAUNAS 1937 metų darbų planuose numatė skirti 12 ha plotą žemės didelėms ligoninėms klinikoms. Moderniškoje ligoninėje bus net 1,148 lovos:

KĖDAINIUOSE, Simas Sužiedėlis rašo istoriją: Livonija ir Lietuva. Paliečia derybas prijungti Livoniją prie Lietuvos, įrodo kad Mykolas Radvila Juodasis net Rygą Lietuvai norėdamas prijungti daug pasidarbavo.

KOVAI už Vilnių jau 600,000 Lietuvių turi Vilniaus ženklus. Vilniaus armijai augant, Lenkams pavojus, o mums — greičiau gryš sostinė!

KAUNE įvyko įvairių Lietuvos paukščių paroda. Buvo išstatyta 240 paukščių, ne tik naminių bet ir girinių.

LIETUVA šiais metais žemės ukiui kelti skiria 13,268,000 litų. 1939 metų pradžios mokykloms išlaikyti paskyrė 19,183,000 litų. Tai arti 5 milijonais daugiau negu 1936 m.

MILIJONAI IR BILIJONAI

K. Bernatavičius, Chicago, Ill., klausia:

Kaip dideles sumas arba dideles skaitlines sudaro bilijonas, kiek milijonų eina į bilijoną, ir taip aukščiau. Taipgi ar bilijonas ir bilijardas yra tas pats.

Atsakymas: Bilijardas yra tai žaidimo stalas ir tas žodis nieko neturi su skaitlinėmis.

Bilijonas Europiečių, ir Lietuvos laikraščių, vadinama **milijardu.** Amerikoje laikomasi prie **bilijono.**

Milijonas yra tukstantis tukstančių — 1,000,000.

Bilijonas arba milijardas yra tukstantis milijonų ir rašosi šitaip: 1,000,000,000.

Paskui seka trilijonas ir rašosi taip: 1,000,000,000,000.

Dar toliau stovi kvadrilijonas, kvintilijonas ir tt. Pavadinimai yra Prancuziški.

Bilijonai, trilijonai, kvadrilijonai ir tt. naudojami tiktai kur reikalinga nustatyt tolimų žvaigždžių šviesos metai, kiek jų užima tam tikros žvaigždės šviesai atkeliauti iki musų.

Pinigų visame pasaulyje nėra tiek kad reikėtų į trilijonus nueiti, tačiau nekurie juokdariai kartais suskaito trilijonines sumas dolarių panaudodami, "jeigu Kristaus laikais butų padėta vienas dolaris ant 5-to nuošimčio, augti su nuošimčiu už suaugamus nuošimčius, dabar tas dolaris butų vertas trilijonus dolarių"....

RADIO

"Margučio"

RADIO PROGRAMAS

Sekmadieniais nuo 2:15 po pietų (3:15 rytinių valst. laiku)

Šiokiais vakarais 7:00 val. (rytinių valstijų laiku 8 v.)

Stotis WIND, Gary, Ind.

JUROS MERGA

K. S. KARPIUS

Juros Merga—istoriškas romanas iš Vikingų laikų, ankstyvesniuose amžiuose, apie Vikingę mergą kuri atėjo, užkariavo ir apsigyveno Žemaitijoje, ir Lietuvį jaunuolį nuo Dubysos, kurs nuėjęs ją išvyti, pamilo. 300 pusl. ---------- 1.00

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, O.

TURIME TIK APRIBOTĄ SKAIČIŲ REIKALAUKIT TUOJAU!

BAUDŽIAVA

BAUDŽIAVA. — Atsiminimai, Padavimai, Legendos, surinko ir suredagavo Petras Rusieckas. Didesnio formato knyga, 336 puslapių, išleista Kaune, 1936 m.

Visi apsakymai yra pažymėti vardais, pavardėmis ir amžium tų kurie savo atsiminimus papasakojo, ir paminėta kas juos užrašė.

Knygoje telpa keliolika iliustracijų parodančių tų laikų žmonių naudotus namų padargus ir įnagius, kurie didelėje daugumoje dirbti iš medžio.

336 puslapių didumo Kaina tik $1.50.

(Iš kitur, pridėkit 10c persiuntimo kaštų)

IŠNIEKINTOS VĖLIAVOS

Šioje knygoje atvaizduota sunkios musų tautos kovos su Rusų valdžia del spaudos atgavimo, del musų teisių, del tolimos tuomet Nepriklausomybės. Parodyta begalinis susipratėlių pasišventimas del savo tėvynės, del brolių labo, del šviesios ateities. "Išniekintos Vėliavos" yra tai tartum knygos "Baudžiava" tąsa.

"Išniekintos Vėliavos" kaina 80c.

ABI TOS KNYGOS KARTU — $2.00.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, O.

PER ŽVORĄ PASIŽVALGIUS

EKSPRESO TRAUKINYJE

Lauke putė vėjas,
Skraidė baltos snaigės,
Kai senieji metai
Traukinyje baigės.
Seni vargo metai
Praeitin nuėjo,
O laukti Naujieji
Su viltim atėjo.
Žemaitijos plotais
Skriejau traukinyje,
Nors vargai ir bėdos
Gruměsi širdyje.
Garvežys ekspreso
Vis pirmyn skubėjo,
Bet senųjų metų
Pavyt negalėjo.
Praeitis vis tolo,
Ateitis artėjo,
Kokią laimę neša
Niekas neatspėjo.
Lauke putė vėjas,
Skraidė baltos snaigės,
Tą audringą naktį
Seni metai baigės.

Šiauliai. Vl. Šaulys.

KAIP DANGUJE TAIP IR ANT ŽEMĖS....

Dėdė Anupras "Lietuvos Ukininke" per savo virvegramą skelbia:

Bukite pašlovinti ir pagarbinti visi nelaimingieji, kurių pilnas svietas ir kožnas užpečkis. Jeigu, sakysim, susėda keli vyrai kortom lošti, tai visi jie nelaimingi, ba visi dejuoja kad korta neina. Jei, sakysim, žmogų su samagonėliu pagauna tai ar gali buti kas nors kitas už tą žmogų nelaimingesnis. Dar nelaimingesnis tas žmogelis biednas kuris už kasos svetimos ar valstybiškos apčystijimą už grotų ant sausos duonos atsisėda.

Nelaimingas pagautas brakonierius, ale dar nelaimingesnis brakonierių gaudytojas, kai jį už brakonieriavimą pagauna. Dar dėkuidie kad šitokių tipų mažai pagauna. Žinoma, buna ir tokių velniškai nelaimingų kaip kad Kaune vienas anstolis buvo, kurio pažitką kitas anstolis už visokį nemokėjimą aprašė. Taigi už visokius nelaiminguosius ir apieravoju šios dienos karunką.

O jųs, vaikučiai, kurie išlikot laimingi, kurie nepasiskolinot, neprasiskolinot banke, kurie dar nesubankrutinot ir iš savo namų neiškiutinot, kurie nuo visokių bekoniškų ir kriziškų rupesčių dar nevisai pražilot, veizėkit ant stebuklo retai atsitinkančio ir didžio. Jųs busite įrašyti į dideles istorijas ir busite paminėti kaip vėjo nepapučiami, vėtros nelaužiami ir šiaip visokių neposčių neįkandami. Galima sakyt, busite toki kurie ir lentelių prie vežimo nebijote.

EKSTRA! EKSTRA!

Komunistų spaudoje skaitau kad Ispanijos raudonieji pliekia, muša fašistus visais frontis, ale tie fašistai vis eina pirmyn. Štai jie vėl užėmė svarbų uostą Malagą, nors anot raudonų gazietų, fašistai buvo sumušti....

VISAS nekurių musų laikraščių redaktorių razumas galima išskaityti iš jų "raštų": jie neturėtų ką rašyti, jeigu nesikabintų prie kitų redaktorių. Taip jie vieni kitus be pallovos ir kolioja, kaip Lietuvovoj piemenukai:

Tu durnas!
Tu durnas!
Tu durnas!

"DIRVOS" VAJAUS EIGA

Vasario 16-ta — Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktuvių Diena — Paskutinė Diena priduoti Naujus Skaitytojus Šiam Vajui —

NAUJI! NAUJI! NAUJI! Vis daugiau ir daugiau vietos ir kitų kolonijų Lietuvių dedasi į "Dirvos" skaitytojų eiles, kaip matysite pažymėta apačioje.

Šio Vajaus baigimo diena yra nustatyta Vasario 16-ta—kurie kontesto dalyviai prisiųs savo naujus skaitytojus iki tai dienai, tie visi skaitysis jų kreditan skelbtų dovanų gavimui.

Taigi prašome paskubėti.

Bet darbuotis "Dirvai" prašome nesustoti ir toliau.

Taipgi "Dirvą" galės užsirašyti ir pavieniai asmenys visam metui ar pusei metų, ir jų visų vardai bus skelbiami "Dirvoje" kaip buvo iki šiolei.

Prie to, kitame numeryje turėsim gerų žinių tiems kurie užsirašys sau "Dirvą" gavėnios bėgiu, arba išrašys savo draugams ar giminėms į Lietuvą.

Štai šios savaitės nauji skaitytojai:

Motiejus Subatkis, vietinis
Jurgis Radžiunas, vietinis,
Petras Šunskas, vietinis, išrašė "Dirvą" savo tėvui Adomui.
Pranas Stumbris, vietinis,
Veronika Paukštienė, viet.

Per J. A. Urboną, iš Daytono, "Dirvą" išsirašė šie Lietuviai iš Springrield, Ohio:
Petras Ragauskas,
Mykolas Abakas,
Mykolas Papečkis.
Jonas Ruškis.

Per S. Rodavičių išsirašė **Feliksas Jankauskas**, iš Akron, Ohio.

Petras Valukonis, iš Meadowlands, Pa., išsirašė "Dirvą" ir knygą "Merunas".

Ant. Muckus, iš Pittsburgh, Pa.

Ant. Strygas iš Pittsburgh, Pa., išrašė "Dirvą" savo broliui į Lietuvą.

Simas Mozuraitis, iš Montreal, Kanada, išrašė "Dirvą" Aleksandrui Lieponiui, Lietuvoje.

Cip. Valantiejus iš Detroit, Mich.

B. Gudžiunas, iš Detroit,
Rose Barnes iš Youngstown, Ohio.

Mykolas Liutkus, iš Chicagos.

Leonas Milaknis, iš Chicagos.

KAIP SIŲSTI "DIRVAI" PINIGUS

Kuriems skaitytojams nepatogu nueiti į paštą išpirkti pašto pinigų orderį persiuntimui prenumeratos, galit įdėti du dolariu į sulenktą paraginimo lakštelį, įrašyti tame lakštelyje savo pilną antrašą, ir viską įdėti į musų prisiunčiamą voką. Ant voko visada užrašykit savo pilną antrašą. Jusų pinigai "Dirvą" pasieks netrukdomai.

Mažiau dolario, galit siųsti pašto ženkleliais. Sidabrinį 10c už kalendorių galit siųsti laiške.

"Dirvos" Administracija.

Skelbimai "Dirvoje"

Smulkųs skelbimai 'Dirvoje', kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, krautuvių išnuomavimas ar pardavimas, pajieškojimai, padėkos laiškai, galima patalpinti šia kaina:

5Oc už vieną kartą
3 kartus už $1.00

Priduokit gatavai parašę "Dirvos" Administracijai.

★ ★

Tėmykit visi kurie platinat "Dirvą" ir tie kurie gaunat progą su ja susipažinti — "Dirvą" išsirašyti galima ištisą metą — bent dieną, bent mėnesį, nereikia laukti nei pusmečio nei pradžios metų — ir laikraštis eis nuo dienos užrašymo iki kito meto tai pačiai dienai.

"DIRVOS" PRENUMERATOS KAINA:

Amerikoje visam metui	**$2.00**
Kanadoje	**$2.50**
Į Lietuvą ir kitas šalis	**$3.00**

PUSEI METŲ — PUSE KAINOS.

"DIRVA"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Naujausias Išradimas iš Pietų Amerikos

Peter Zebic stipriausias pasaulyje žmogus, išradėjas

No. 1. Vienatinis skystis kuris paliuosuos nuo Exzemos, Dedervinių, Atdarų Žaizdų, Atletiškų ir Užtrintų kojų, taipgi nuo įvairių odos ligų. Pasekmės į 10 dienų. Kuomet odos liga kartą bus prašalinta šiuo vaistu ji daugiau neatsikartos. (Amžiaus skirtumo nėra.)

No. 2. Naudokit šitą paskui užlaikymui odos švariai ir sveikai.

No. 3. Plaukų Tonikas nuo Plikimo, Pleiskanų, Aliejuotos Odos ir sulaikymui plaukų slinkimo. Duoda puikias pasekmes. Garantuojamas iki 45 metų amžiaus.

No. 4. Trinamas Linimentas — nuo Gėlimo, Skausmų ir Išsisukimų, taipgi Reumatizmo ir tt.

No. 5. IMPORTUOTA EUROPIŠKA ARBATA

Valo sistemą ir duoda apetitą, gera nuo Reumatizmo, Nervų, Dusulio, Kataro, Mainerių Dusulio, Gallstones, Skilvio ir Inkstų negerovių.

The Samson Tonic & Tea Company

1285 East 79th St., Cleveland, O.
(Prie Superior ave. (7)
(Už patarimus mokesties nėra)

STONIS RESTAURANT

Didžiausia ir Gražiausia LIETUVIŠKA VALGYKLA

Duodame į stalą skaniausius valgius ir visokius legališkus GĖRIMUS.

6824 Superior Ave.

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy

1117 E. 79th Street
(Kampas Pulaski Ave.)

Šioje vaistinėje užlaikom visokias namines ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštriojo užsisenėjusio Reumatizmo, nuo visokių žaizdų, dedervinių, nevirškinimo vidurių, užkietėjimo vidurių, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviškumo, nemigės ir visokių kitokių ligų.

C. Pakeltis Aptieka

1117 E. 79 St. Cleveland, O.
Telef. ENd. 8533 ENd. 8534
Aptieka atdara 7 dienas savaitėje.

Duokit Darželio Bazarui Dovanas

Bazaras Lietuvių Salėj Vas. 19, 20, 21

Senai garsinamas Clevelando Lietuvių Darželio naudai rengiamas Bazaras įvyks Lietuvių salėje, tris dienas: Vasario-Feb. 19, 20 ir 21 dd.

Bazaro tvarka bus maždaug tokia:

Penktadienį, Vasario 19 — Bazaro pradžia. Publika prašoma rinktis į viršutinę salę nuo 7:00 val. vakare. Ten bus visoki žaislai, lošiai ir tt., ir bus išstatyta visokių puikiausių dalykų — viskas nauja, nieko seno šiame Bazare nebus.

Šeštadienio vakare, Vas. 20—pradžia 7:00 val. Bus užimta abi salės: viršutinė ir apatinė.

Tą vakarą viršutinėje salėje bus rodoma Darželio atidarymo iškilmių ir Darželio darbų filmos, kurias pagamino Wilkelis ir Baltrukonis.

Taipgi, šeštadienio vakare Bazare bus išpardavimas keptų dalykų: pyragų, keiksų ir kitko. Todel šeimininkės prašomos nepirkti tų reikmenų kitur, ateikit į Lietuvių salę nusipirkti ar laimėti Bazare.

Sekmadienį, Vasario 21 — paskutinė Bazaro diena. Pradžia 2 val. po pietų. Abiejose salėse bus pilna žmonių. Apatinėje salėje bus valgyt ir gert taigi ateikit į bazarą anksti ir praleiskit visą vakarą.

DOVANOS ir AUKOS pinigais priimamos iki pat Bazaro, taigi kas turit ką padovanoti, ar galit nupirkti, pristatykit į Bazaro Komisijos paskirtą sandėlį, Petraičių krautuvėje, 6702 Superior Ave.

INĖJIMAS 10 CENTŲ

Komisija norėdama apsisaugoti nuo nereikalingų pašalinių asmenų landžiojimo salėse, nustatė įžangos į Bazarą 10 centų kožnam vakarui. Bet duos tikietėlius kurie bus geri prie laimėjimų Bazare įvairių daiktų.

MOTERYS SMARKIAI DIRBA

Kaip tenka patirti, prie Bazaro suruošimo ir dovanų gavimo darbuojasi nekurios Darželio atstovės moterys, bet labiausia dovanų ir daiktų gavimu rupinasi Lietuvių Moterų Ratelis ir Lietuvių Moterų Klubas, kaipo atskiros nuo Darželio Sąjungos grupės.

Šios dvi moterų organizacijos pasižymi savo duosnumu Darželiui pinigais ir darbštumu nuo pat Darželio Sąjungos įsisteigimo. Rep.

DARŽELIO SĄJUNGOS SUSIRINKIMAS

Lietuvių Kulturinio Darželio Sąjungos metinis susirinkimas bus laikomas **penktadienio vakare, Vasario-Feb. 12,** Lietuvių salėje. Bus apkalbėta Bazaro reikalai, rinkimas šių metų Darželio valdybos ir tt.

Kurios draugijos atstovus į Darželį pakeitė, senieji atstovai prašomi pranešt jiems apie šį susirinkimą. Taipgi atneškit savo duokles.

K. S. Karpius, sekr.

HIPPODROME

Šio sezono geriausia muzikalė filma "ON THE AVENUE", Irving Berlin muzika ir tuzinu geriausių Hollywood aktorių prasidės rodyti Hippodrome Theatre, šeštadienį, Vasario 13.

Tai yra vaizdas tikro gyvenimo romanso New Yorke, su Dick Powell ir Madeliene Carroll vadovaujamose rolėse.

Filma prasideda su juokingu vaidinimu, pajuokimu turtingiausios pasaulyje merginos, Madeliene Carroll, ką puikiai atlieka Powell ir kiti. Nuo to ir prasideda tarp jos ir jauno aktoriaus meiliški santikiai.

Tame veikale ineina keletas naujų dainų, Irving Berlin'o vėliausių kurinių, ir visas veikalas yra labai smagus ir užimantis.

Prie "On The Avenue" Hippodrome dar patiekia įvairių trumpų vaizdų, juokų ir savaitės žinias.

J. A. URBONAS

"Dirvos" Agentas Daytone
534 Michigan Ave. Dayton, O.

AUKOS DARŽELIUI

Darželio Bazarui Dovanos Plaukia

Keletas gerų patriotų Lietuvių pridavė ar prisiuntė Clevelando Lietuvių Darželio bazarui dovanų:

Wm. B. Prank, iš tolimos Washington valstijos, iš Yakima miesto, rašo:

Mes prisiunčiam dvi dovanas Darželiui. Viena, paduškaitei apvalkalas, rankom išsiuvinėtas, ir rankinis laikrodėlis. Viską tą aukaujam jusų Darželiui.

Paduškaitės apvalkalas yra darbas ir dovana p-lės Anelės M. Prank (Pranckiutės).

Juozas Luobikis, Clevelandietis, namų baldų dirbėjas ir taisytojas, padovanojo savo darbo dvi žemas kedukes.

Vera Čerkesienė, vietinė, padovanojo rankų darbo vilnonį gražų sveterį.

Agnes Kissell, vietinė, padovanojo iš Lietuvos atsiųstą rankšluostį.

Mrs. Wassil Mickulonis iš Mahanoy City, Pa., atsiuntė gražų savo rankų darbo mezginį.

Magdė Žiurienė ir B. Dovidavičius, iš Garfield Heights, O., padovanojo puikų lovai užtiesalą ir elektrišką lempą.

Antanas Savukinas, iš Akron, Ohio, aukavo	$1.00
Clevelando Lietuvių Vaizbos Butas	$25.00

DAR TURIT PROGOS PRISIDĖTI SU SAVO DOVANOMIS BAZARUI.

Priduokit arba siųskit paštu: Darželio Valdybai:
P. P. Muliolis, Ižd.
6606 Superior Avenue
Cleveland, Ohio.

K. S. Karpius, Sekr.
6820 Superior Avenue
Cleveland, Ohio.

Moterų Klubas Darbščiai Rengiasi Bazarui

Lietuvių Moterų Klubas laikė savo mėnesinį susirinkimą p. M. Žiurienės namuose. Be kitų reikalų, daugiausia kalbėta apie Clevelando Lietuvių Darželio naudai rengiamą Bazarą. Iš komisijos raporto paaiškėjo kad klubo komisija išvien su klubo pirmininko smarkiai darbuojasi.

Moterų Klubas pasiryžo padovanoti Bazarui keletą didelių lėlių, kurios bus parėdytos Lietuviškais tautiškais rubais. Birutės rubais parėdyti lėlę apsiėmė p. Karpienė, kitos narės paėmė kitas lėles parėdyti tautiškais kostiumais. Žinoma, visoms klubietėms lėlių aprėdyti neišteko, taigi jos pasižadėjo prisidėti darbu pačiame Bazare.

Jau pirmiau atsibuvusiame šio klubo susirinkime daugelis narių prinešė gražių dovanų Darželio Bazarui.

Kaip matyti Lietuvių Moterų Klubas visu smarkumu rengiasi Bazarui ir pasiryžusios visomis išgalėmis remti ir dirbti bazare.

Klubo komisija prašo ir visų Lietuvių remti Darželio Bazarą ir dovanomis ir atsilankymu. O. Pečkaitienė.

VAIZBOS BUTAS AUKAVO DARŽELIUI $25

Clevelando Lietuvių biznierių organizacija, Lietuvių Vaizbos Butas, savo susirinkime Vasario 7 d., nutarė surengti Lietuvos Generaliniam Konsului susipažinimo vakarienę jo atsilankymo proga, pirmadienį, vasario 15 d. Vakarienė bus nuo 6 iki 8 val. vakare Cleveland Hotel. Norintieji dalyvauti vakarienėje prašomi užsirašyti pas P. P. Mulioli.

Atsižvelgdamas į Lietuvių Darželio piniginius trukumus Vaizbos Butas nutarė paaukauti Darželiui $25.

Po Velykų, Vaizbos Butas nutarė surengti draugišką vakarienę Lietuvių biznierių rėmėjams.

Vaizbos Buto valdyba šiems metams pasiliko ta pati.

VAIZDAS IŠ CLEVELANDO DIDŽIŲJŲ EŽERŲ PARODOS — ČIA MATOSI PASAULIO GATVIŲ SEKCIJA

Šymet paroda Prasidės Gegužės 29 d.

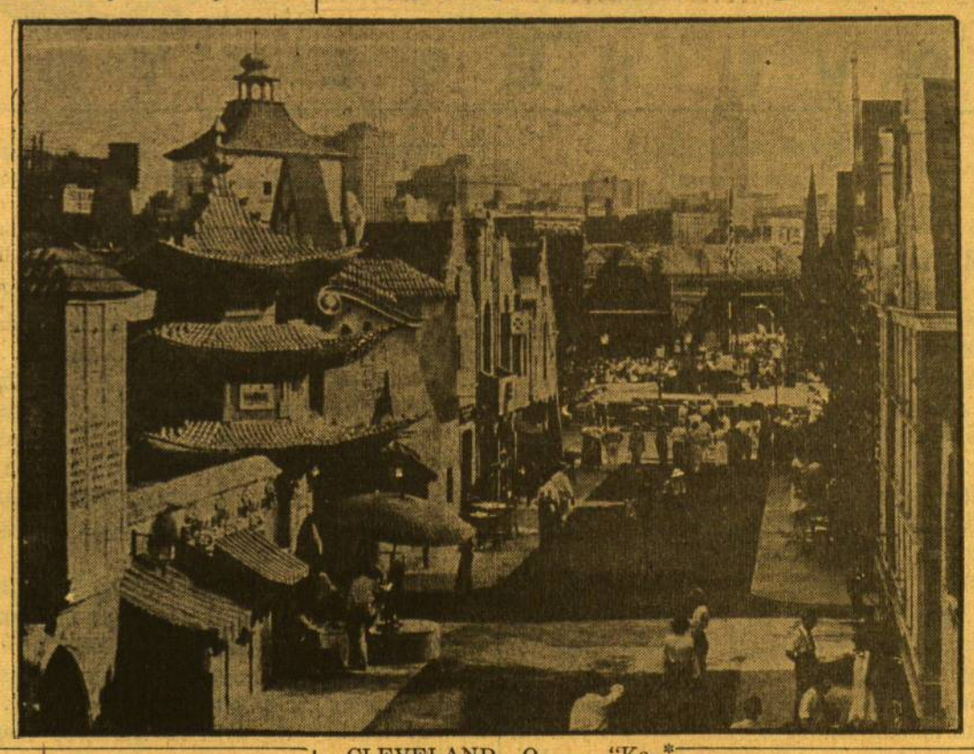

BALLET RUSSE CLEVELANDE Kovo 19, 20, 21

Visu puošnumu kokį galima matyti operų perstatymo vakarais, Kovo 19, 20 ir 21, Clevelando Public Music Hall salėj duos savo perstatymus pagarsėjęs Monte Carlo Ballet Russe, kuriam muziką patieks visoje savo pilnumoje Cleveland Orchestra. Clevelandiečiai to baleto atsilankymu labai įdomaujasi, kas galima spręsti iš anksti perkamų tikietų, kurie parsiduoda dabar Severance Hall ir Taylor's įstaigoje.

Žinodamas kad publika nebus visiškai patenkinta pakartojimais to paties repertuaro, Pulk. de Basil parupino įvairių naujų dalykų kurie sujudino žiurėtojus laike vaidinimų rytinėse valstijose.

Vienas iš daugiausia diskusuojamų baletų, Leonido Massine's pragarsėjęs baletas paremtas ant Berliotz'o "Symphonie Fantastique", bus perstatomas pirmą vakarą. Sukurdamas muziką Berliotz įsivaizdavo protiškus pergyvenimus jauno muziko kuris paėmė perdidelę dozą opiumo.

Dabar jau galima įsigyti tikietus bent kuriam tų trijų vakarų.

APSIVEDĖ

Vasario 6 d. apsivedė Petronėlė Stankevičiutė su Vytautu (Vic) Gudžiunu, abu jaunuoliai, plačiai žinomų Clevelando šeimų nariai. Jaunavedis yra buvusio Clevelando biznieriaus Baltraus Gudžiuno sunus, Petronėlė Stankevičiutė Jurgio Salasevičiaus sesers duktė, kuri su Salasevičiais gyveno.

Šliubą davė šeštadienio ryte naujos parapijos klebonas Kun. A. M. Karužiškis. Vestuvių pokilis buvo p. Salasevičių namuose, dalyvaujant artimiems giminėms ir draugams.

Vestuvėse dalyvavo jaunavedžio visos keturios sesutės, kurių trys gyvena Clevelande, o viena atvyko su tėvu iš Detroito.

Iš Detroito taipgi atsilankė giminiečiai Ona ir Kazys G. Lukoševičiai, su jais jų duktė ir žentas Elena ir Juozas Russell.

Iš Toledo atvyko jaunosios pusseserė Alvina Salasevičiutė-Luizienė su savo vyru Petru.

Linkėtina jaunai porelei gražaus ir ilgo sugyvenimo.

ARMIJA JIEŠKO VYRŲ

The U. S. Army Recruiting Office, kuris randasi senajame pašto name Clevelande, skelbia jog priima aplikacijas sekančioms vietoms Patterson ir Wright Fields, Ohio. 8 radio mechanikai, 10 lėktuvų mechanikų, 2 radio operatoriai ir 2 raštininkai.

Specialės vietos randasi U. S. Army Signal School, Fort Monmouth, N. J., kur reikia 15 high school baigusių mokinių paruošimui radio ir telefono susisiekimo tarnybai.

Taipgi yra keletas vietų su 11th Infantry ir 19th Field Artilery, Fort Benjamin Harrison, Ind.

CLEVELAND, O. — "Kelionę aplink pasaulį į vieną dieną" galima bus atlikti Clevelando Didžiųjų Ežerų 1937 metų Ekspozicijoje.

Šioje parodoje Pasaulio Gatvėse yra išrengta visų šalių namų reprodukcijos, ir inėjus į tą skyrių pasijusit kaip atsiradę svetimose šalyse, nes eilių eilės gatvių vaizduos jums kiekvienos paskiros valstybės namus, prekes, pasilinksminimus ir žmones jų tautiniais rubais, valgiais ir viskuo.

Tarp daugybės kitų tautų, šiame skyriuje rasis ir Lietuviški namai.

Šymet Paroda atsidarys Gegužės 29 dieną ir tęsis per 101 dieną iki rudens. Tautų Gatvėse bus sukrauta įrengimų ir įvairių prekių už milžinišką $3,000,000 sumą.

Kas platina "Dirvą" — tas platina apšvietą.

ĮGALIOJIMAI

reikalingi Lietuvoje pirkimui, pardavimui, valdymui žemių ir kitokio turto.

K. S. KARPIUS

Registruotas Lietuvos Konsulate Notaras.

Rašykit laiškais arba atsilankykit ypatiškai.

"DIRVA"

6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

KONTESTAS BAIGTAS

...Ačiu Visiems

Sausio 31 rieną, Kontestas kurį mes buvom užvedę už geriausius laiškus apsakančius teisingai kaip galima sutaupyti pinigų įvairiems reikalams naudojantis $1.25 Savaitiniais Pasais, pasibaigė. Gavom šimtus įdomių laiškų, gražiai apsakančių kaip važinėjant Pasais, vietoje automobiliais, sutaupyta pinigų namų reikmenims, atostogoms, moksiui ir kitokiems patogumams, ko kitaip nebutų atsiekta, net apmokėta už gyvenamus namus.

Norime padėkoti visiems už dalyvavimą tame konteste — kiekvienas laiškas buvo įdomus, ir teisėjai sako kad klausimas buvo ne kaip surasti laiškus tinkamus dovanoms bet kaip išrinkti geriausius iš prisiųstų laiškų.

Jeigu jųs, kurie nerašėt, galėtumet paskaityti visus tuos laiškus patirtumet kiek visko įsigyta ir atsiekta sutaupymais pinigų naudojantis gatvekarių patarnavimu, tai ir jųs taipgi norėtumet prisidėti prie tų desėtkų tukstančių Pasų Naudotojų.

* * *

mokyklos, bet jos motina ne-
Mažutė Joan gyvena toli nuo sirupina, nes ji saugiai nuvažiuoja ir gryžta Studentų Pasu

* * *

NUOSTABUS FAKTAS YRA KAD praeitų dešimties metų bėgiu Cleveland Railway pervežė daugiau negu du bilijonu penkis šimtus milijonų pasažierių —daugiau negu 20 kartų tiek kiek visose Suvienytose Valstijose yra gyventojų ir ketvirtdalis visos žemės žmonių!

CLEVELAND RAILWAY COMPANY

LIETUVOS MIESTELIAI
MIESTAI IR ISTORIŠKOS VIETOS

ONUŠKIS

Ramus Latvijos Pasienyje Miestelis su Gražia bet Nelankoma Gamta

Pačioje Lietuvos šiaurės rytinėje dalyje Rokiškio apskrityje, Juodupės valsčiuje, prie pat Latvijos sienos, vos vieno kilometro atstume, randasi mažas miestelis, Onuškis. Miestelis nėra jau visai paprastas bažnytkaimis, bet kiek didelesnis. Turi virš 1,000 gyventojų. Randasi ant gana iškilios vietos, apsuptos labai dideliais miškais iš visų pusių, iš šiaurės, vakarų ir rytų. Tik pietuose nėra miško. Apielinkės labai gražios. Yra daug gražių kalnelių, kurių daugelis atrodo lyg kokie piliakalniai.

Vieni jų yra pliki, be medžių, iš raudono molio ir smėlio. Kiti gražiai apaugę miškeliais, gražiomis pušimis, eglaitėmis, kurios taip gražiai ošia. Rodos lyg kokią seną nežinomą praeitį nori papasakoti.

Gaila kad niekas tų kalnelių neaplanko ir jų tų gražių ošiančių pasakų paklausyti nenori.

Gražus kalneliai, bet pakalnės dar gražesnės. Apaugę krumokšniais, paskui plotai užsėti gražiais javais. Tarpkalnės pilnos akmenų, ištolo rodos lyg avių bandos ganosi. Vis tai liekanos prieš keletą tukstančių metų slinkusių Skandinavų sniego ir ledų kalnų, kurie taip nepašykštėjo Onuškio apielinkei akmenų.

Verta butų vasaromis Onuškio apielinkėmis pasigrožėti, jas aplankyti. Ir kam įdomi Lietuvos praeitis, jo senovė, rastų nemaža medegos ir gražių vaizdų.

Be to ir vasarotojams verta aplankyti Onuškio kalnynus, pasigrožėti jais, nes retai tokių gražių vietų Lietuvoje rasi. Onuškio apielinkė yra viena iš gražiausių vietų visam Rokiškio apskrityje ir šiaurės Lietuvoje.

Miestelis randasi nemažų kelių susikirtime. Suein- geri vieškeliai iš Juodupės Latvijos, Suvainiškio, Rokiškio ir Čedasų-Panemunio. Bet kadangi neina traukinys ir autobusai tai miestelis neauga, gyvenimas lyg apmiręs.

Seniau, dar prieš karą ir karo laikais, šis miestelis buvo nemažas centras Kaip esantis prie pat sienos, buvo didelis įvairių spekuliacijų punktas. Čia daug pereidavo įvairios kontrabandos, ypač į Latviją, javų, o iš ten eidavo toliau į Rusijos gilumą.

Karo laike Onuškio spekuliantai teikdavo maistą ir aprupinimą Rusų ir Vokiečių kareiviams.

Tuojau už Onuškio Latvijos pusėje yra nemažas miestelis Aknysta, kuris prieš karą irgi daug padėdavo Onuškio gyvenimui.

Seniau eidavo ir nemažas prekyba, budavo turgai kas savaitę. Didžiojo karo laike per Onuškio apielinkes ir miestelį perėjo įvairios kariuomenės, Rusai ir Vokiečiai. Vokiečiams įsiviešpatavus, čia buvo ir jų centras.

Dabar, persitvarkius gyvenimui, Onuškis nebėra prekybos ir pramonės centru, tik pereinamas punktas į Latviją. Nebėra ne turgų, nei tokios didelės spekuliacijos.

Daugumoje miestelio gyventojai yra Žydai, kurie be prekybos negali gyventi, tai ir prekybos šiek-tiek turima.

Miestelis yra gana švarus, prižiurimas. Yra šiokių-tokių kulturinių įstaigų; yra pradžios mokykla, vaistinė, pieno perdirbimo bendrovė. Yra organizacijos, tautiškos ir katalikiškos.

Onuškio bažnyčia nors medinė ir jau sena, bet dar labai gražiai atrodo; ypač vidus jos gražus.

Be to, yra pasienio policijos bustynė, kuri saugo sieną nuo įvairių smulkių kontrabandininkų.

Yra pašto įstaiga, vartotojų bendrovė ir valstybinės degtinės monopolis.

Yra Žydų krautuvėlių ir riestainių kepykla. Žodžiu visko miestelis turi, viskuo gali žmones aprupinti.

Gražios apielinkės, kurias puošia miškai, ežerai, ir seni dvarai, tik miestelis randasi lyg kokioj kertėj, lyg kokioj Kamčatkoj, tai negali išvystyti didesnio gyvumo ir mažai arba niekas nesidomi jo apielinkėmis. Bet su laiku gal kai kas pradės į čia kreipti savo akį, ypač vasarotojai.

Juozas Mikšys.

"Dirvos" Agentas
JONAS ŽEMANTAUSKAS
NOTARAS
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

P. J. KERSIS
1430 STANDARD BLDG. **Kampas St. Clair ir Ontario**
Ofiso Telef. MAin 1773 **Namų KEnmore 4740-W.**
Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašaliniuose miesteliuose, kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdraudos-insurance reikaluose gausit geriausį patarnavimą.
Perku ir parduodu bankines knygeles, sutaisau paskolas del pirmo mortgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

DELLA C. JAKUBS
(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
Vežimai ligoniams pervežimui į ligonbučius.
Kambariai pašarvojimui leidžiama nauotis nemokamai.
Lithuanian Funeral Home
6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

REIKALE VISOKIOS APDRAUDOS
Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas musų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirmiau šaukite mus negu ugniagesius (firemonus).
Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuvių Real Estate ir Apdraudos Agentura
P. P. MULIOLIS
6606 Superior Ave. Cleveland HEn. 6729

ARKLYS PARVEŽĖ NAMON SAVO VAGIES LAVONĄ

Sausio 16 d., Ukmergės ap. Musnirkų val., Laukiškių vienkiemyje Vaclovo Valeišio pašiurėje buvo rastas įvažiavęs su ratais S. Valeišytės arklys. Ratuose gulėjo kirviu nužudytas Stasys Svetlikauskas, gyv. Padvarių vienk. Darant tardymą policija nustatė kad nužudytasis Svetlikauskas su savo bendradarbiais buvo nuėjęs Laukiškių vienkiemį pavogti S. Valeišytės arklį. Išvažiavus su arkliu, matyti, jo bendradarbiai del neaiškios priežasties kirviu nužudė Svetlikauską ir, palikę jį ratuose matyt pasišalino. Paliktas arklys su vežimu gryžo namor ir parvežė savo vagies lavoną.

"L.A."

Brauningu Sprendė Tėvo Palikimą

Semeliškių val., Bajorų k. Mikalauskas mirdamas palikęs trims sunams, dukteriai ir savo žmonai 27 ha ukį. Vienas sunus, Simas, kartą susiginčijo su broliu Baliu del arklio. Simas pasikvietė du liudytojus ir jiems matant į brolį Balį iš brauningo paleido kelis šuvius; Balys uo kelių dienų mirė. Simas nubaustas ketveriems metams sunkiųjų darbų kalėjimo.

"L.A."

Žudikas Nubaustas Mirties Bausme

Kaunas. — Panevėžio apigardos teismas nubaudė mirties bausme žmogžudį Pogužinską, kuris pereitą vasarą, Liepos mėn. Smilgiuose nužudė žydų Foigelių šeimą. Išgirdęs teismo sprendimą, Sausio 20 d., Pogužinskas kiek susvyravo, atsiduso, nuleido galvą ir susmuko į suolą.

"L.A."

SERGA MIKAS PETRAUSKAS

Kaunas. — Visai Lietuvių tautai plačiai žinomas Lietuviškos dainos gaivintojas kompozitorius Mikas Petrauskas jau kuris laikas sunkiai serga. Pastaru laiku buvo pervežtas į Kauno karo ligoninę. Jį prižiurintieji gydytojai sako kad gyvybei pavojaus nėra, tačiau liga yra įsisenėjus ir reikalinga ilgesnio gydymo. Mikas Petrauskas, nors dabar eina jau 64 metus, iki ligos pradžios nesitraukė nuo piano ir visą laiką kurė kompozicijas.

Tsb.

Naujas Įstatymas apie Mirties Bausmę Lietuvoje

Kaunas. — Ministerių Kabinetas savo posėdyje pakeitė Baudžiamojo Statuto 15-tą straipsnį ta prasme kad mirties bausmė vykdoma dujų pagalba.

Mirties bausmė bus vykdoma ne viešai, specialėj, hermetiškoj patalpoj prie kalėjimo. Bausmės vykdyme dalyvauja dvasiškis, prokuroras, vietos policijos atstovas, gydytojas, kalėjimo viršininkas ir teismo sekretorius, kuris perskaito nusmerktajam teismo sprendimą. Po to vykdoma bausmė.

"Skm."

VISOKIOS APDRAUDOS-INSURANCE
reikalais kreipkits pas mane
Gyvasties apdraudai (Life Ins.) patelefonuokit del paaiškinimų
Apdraudžiu namus nuo ugnies, tornados, taipgi namų baldus ir automobilius; prie to apdraudžiu nuo sužeidimų ir parupinu kitokią apdraudą. Jeigu baigiasi jusų apdrauda ant namo ar kitko, duokit man ją atnaujinti.
C. F. Petraitis
6702 SUPERIOR (viršuje)
Telef. HEnd. 5699

ŽINOTINI ĮVYKIAI

(LIETUVOS PASIUNTINYBĖS ŽINIOS)

Washington, D. C., Vasario 2 d. — Demarkacijos linijoje Sausio 16 d. įvykęs incidentas, kada Lenkų kareivių ginkluotas buris sauvališkai perkėlė demarklinijos gairę ir, mato nai, laukė Lietuviškos sargybos puolimo, Sausio 25 dieną buvo likviduotas. Po devynių dienų svyravimo, Lenkų štabas atvyko į incidento vietą ir susitiko su Lietuvos apskrities viršininku. Lenkų valdininkas pripažino sauvališką gairės perkėlimą ir gairė buvo tuojau atstatyta į senąją vietą.

Sausio 30 dieną Lietuvos atstovas Washingtone Lietuvos Vyriausybės vardu pareiškė užuojautą Amerikos Vyriausybei del skaudžios potvinio nelaimės Ohio bei Mississippi slėnyse.

"Elta" praneša kad Vasario 2 d. Kaune prasidėjo antroji Seimo sesija. Sesijos atidarymo kalbą pasakė Susisiekimo Ministeris Stanišauskis, kuris laikinai pavaduoja Ministerį Pirmininką p. Tubelį, išvykusį Italijon trumpoms atostogoms.

ŽEMĖS NUSAUSINIMO DARBAI 1936 METAIS

Kaunas. — Melioracijos (žemės nusausinimo) darbams išleista 2,150,000 litų. Melioracija visame krašte buvo vykdoma valdžios kreditais ir pačių ukininkų lėšomis.

Valdžios kreditais įvykdyti melioracijos darbai pernai visoje palietė 466 kaimus, 286 vienkiemius, 5,575 ukius, ir nusausinta 18,536 ha žemės.

Iškastų kanalų ilgis sudaro 368,310 metrų, pastatyta 1[illegible]3 tiltai, 10 slenksčių ir 75 kiti melioracijai reikalingi įrengimai.

Ukininkų lėšomis įvykdyti melioracijos darbai pernai dvidešimtyje apskričių palietė 61 kaimą, 351 vienkiemį, 6537 ukius. Nusausinta 15,611 ha žemės. Bendras iškastų kanalų ilgis sudaro 746,947 metrų.

Sudedant bendrai 1936 metais įvykdytus valdžios kreditais ir ukininkų lėšomis melioracijos darbus matome kad pernai meliorarijos darbai išviso palietė **1,227 kaimus, 637 vienkiemius, 12,212 ukių. Išviso nusausinta 43,147 ha žemės plotas.**

Išvelėnuota 1,768,785 metrų, fašinų sudėta — 231,970 metrų; tvorų išpinta — 46,111 m.; pastatyta 115 tiltų.

Padaryta tyrinėjimai naujiems nusausinimo projektams sudaryti, kas apima **1,189 kaimus, 230 vienkiemius, 10,531 ukius; išviso ištirta 33,155 ha žemės ir išmatuota 2,257,606 metrų kanalų.**

"L.A."

Įsigykit sau Atminčiai
šią puikią knygą
DARIUS ir GIRĖNAS

384 pusl. didumo, 86 paveikslai
Kaina $1.50; per paštu — $1.65
Reikalaukit "DIRVOJE"

AKRON, OHIO

VISOKIOS ŽINELĖS

P-lei K. Gaškaitei pabaigus high mokyklą, jos tėvai surengė jau pokilį P. Taručio namuose. Pokilyje dalyvavo suvirš 100 svečių. Pp. Gaškai svečius vaišino kuo galėjo, čia radosi ir Lietuviškų kumpių, visokių užkandžių ir gėrimų. Svečiai, atjausdami bei pagerbdami jauną studentę, daiktais bei pinigais apdovanojo arti $200. Apart vietinių, buvo svečių ir iš Clevelando. Jaunuolio K. Prospaliausko orkestras griežė Lietuviškus šokius, bureliais susispietę svečiai padainavo Lietuviškų dainų.

Svečiams patarnavo patarnavo Benys Jones, K. Praspaliauskas, O. Jankauskienė ir A. Bukolienė. Po gražaus pasilinksminimo svečiai išsiskirstė, patenkinti. Pp. Gaškai visiems dalyviams ir dovanų davėjams nuoširdžiai ačiuoja.

P-lė Gaškaitė žada atoti universitetan siekti aukštesnio mokslo.

Marcelė Kavaliauskienė Sauio 25 d. apvaikščiojo savo 7[illegible] metų amžiaus sukaktuves. Jos unus Jonas surengė jai pokilį. Jos vyras, 71 metų senuolio, pats gražiai pagriežė smuikelia, o ji, lyg šešiolikinė, bisiniai pašoko. Šiame pokilyje dalyvavo keletas artimų šeimos draugų ir narių.

M. Kavaliauskienė yra ilgametė "Dirvos" skaitytoja, myli "Dirvą" skaityti ir perskaitius kožną aprašymą gerai i[illegible] tminties atpasakoja. Geriausios sveikatos jai linkime jos draugai, ir turim viltį kad sulauks 100 metų, nes yra vikri ir smagi moteris.

Susirgo M. Matukonienė, ji randasi St. Thomas ligoninėje. Jai buvo padaryta operacija, nusisekė gerai. Ligonę motiną atlankė jos duktė slaugė (nurse) iš Clevelando, p-lė Julė Matukonytė.

Dirbtuvėje liko užgautas ir serga Alekas Lumpickas. Gydosi miesto ligoninėje. Jis yra senas "Dirvos" skaitytojas ir ją gerėjasi skaitydamas. Linkėtina greitai pasveikti

K. Bartkus su žmona lankėsi Clevelande pas draugus ir giminės.

Taip pat Clevelande lankėsi J. Kupris su žmona ir Adomas Gutauskas. Jie apsilankė "Dirvos" redakcijoje, ir vieno tautiečio mėsos krautuvėje nusipirko Lietuviškų kumpių.

FLORIDOJE, lėktuvo nelaimėje Vasario 7 d. užsimušė trys Akrono piliečiai.

SUGAVO. Akrono policija sugavo kelis Clevelando sukčius, kurie atvykę Akrone platino neva kokių tai bažnyčių fondų naudai tikietus. Jie telefonu pašaukdavo Akroniečius ir pasisakydami esą Clevelando bažnyčių pastoriai įkalbinėjo pirkti tuos tikietus, ir jei kas sutikdavo pirkti, tuoj per merginą nusiųsdavo tikietus ir išrinkdavo nuo $2.50 iki $5.

Kalnas.

KITAME num. tilps atsakymas Akrono korespondentui Rykštei.

MARGUTIS
Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagaičio leidžiamą muzikos žurnalą. Eina du kartu į mėnesį. Kaina metams $2.00. Prisiųskit 10c pašto ženkleliais, gausit vieną numerį pamatymui. Antrašas:
"MARGUTIS"
6812 So. Western Ave.

"DIRVOS" AGENTAS
Conn. valstijoje "Dirvos" prenumeratas užrašo žinomas tautininkas Jonas Tarcila, kreipkitės prie jo.
JONAS TARCILA
826 Bank Street
Waterbury, Conn.

SPRINGFIELD, O.

APSILANKIUS PAS ŠIOS KOLONIJOS LIETUVIUS

Vasario 6 d. gražus burelis Daytoniečių nuvažiavom į balių, kuri rengė šios kolonijos Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugija, puikioje salėje, Labor Temple. Orkestras irgi iš Daytono, p-lės C. Melašiutės, šauniai grojo šokiams.

Nors Springfielde Lietuvių nedaug gyvena, bet balius buvo visapusiai sekmingas. Mat, čia Lietuviškas jaunimas lankosi į parengimus, už ką vertas pagyrimo.

Springfieldo Lietuviai yra nuoširdus ir malonus žmonės. Man malonu buvo kad gavau pasikalbėti su kaimynu Paliepiškiu, Mykolu Abuku, ir kitais Airiogališkiais parapijonais. Taipgi gavau "Dirvai" keturis naujus skaitytojus, o keletas pasižadėjo vėliau išsirašyti.

Lietuviai čia yra Lietuviškos dvasios ir geroj santaikoj sugyvena. Gal vienas-kitas jų ir galvoja Maskviškai, bet įtakos į Lietuvius nedaro.

Veiverys prašė kad mes pakviestume artistą Vanagaitį iš Chicagos su Dzimdziais į Daytoną koncertuoti, sako visi Springfieldo Lietuviai atvažiuotų paklausyti jų.

J. A. Urbonas.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

BALTASIS ŠVEDŲ LAIVYNAS
Nuolatinis susisiekimas
NEW YORK-KLAIPĖDA
Per Gothenburgą, Švediją
Patogi ir greita kelionė
Pigios Laivakorčių kainos
Išplauimai laivų iš New Yorko
DROTTNINGHOLM .. Kovo 18
GRIPSHOLM ..... Kovo 20
DROTTNINGHOLM .. Balan. 171
Platesnes žinias apie kelionę teikia nemokamai, ir parduoda laivakortes autorizuoti laivakorčių agentai ir visi Švedų Amerikos Linijos skyriai.
SWEDISH AMERICAN LINE
636 Fifth Ave. and 4 W. 51st Street
Rockefeller Center. N. Y. City
Chicago, Ill. 181 N. Mchigan Av.
Boston, Mass. 154 Boylston St.
Detroit, Mich. 107 Clifford St.

JUDGE FRANK D. CELEBREZZE PAGERBTAS

Sausio mėnesį, Ohio valstijos Gubernatorius Davey paskyrė į likusią Clevelando miesto teisėjo tuščią vietą Italų tautybės advokatą Frank D. Celebrezze.

Tą nuotiki pažymėti ir pagerbti savo įžymų žmogų, vietos Italų kolonija Vasario 7 d. surengė milžinišką banketą Hotel Carter, kur dalyvavo suvirš 1,000 svečių ir valdžios atstovų. Nors Italai užima nemažai šiaip žymių valdiškų vietų valstijoje, federalėje valdžioje ir mieste, tačiau pirmą kartą Clevelando istorijoj Italas paskiriamas miesto teisėju, todel šis faktas vietos Italų labai įvertintas.

Banketą rengė išvien dvasiškiai ir laisvieji, laikraščiai ir visuomenės veikėjai, taigi tokia minia dalyvių, užkimšus viešbučio didelę salę, padarė į Clevelando politikos vadus nemažą įspudį. Dalyvavo atstovai Republikonų ir Demokratų partijų ir matė savo akim Italų galybę.

Banketo rengimo komiteto pirmininkas buvo Pralotas Joseph N. Trivisonno. Svečių kalbėtoju buvo atvykes net Italas Teisėjas Fransis Borrelli iš Chicagos.

Kiti kalbėtojai buvo: Pral. Trivisonno, Meras Harold H. Burton, Cav. Uff. Romeo Montecchi, Italijos Konsulas Clevelande ir keli kiti.

Šiame bankete, tarp kitų tautų atstovų, dalyvavo nuo Lietuvių Adv. Pranas Obelienis, Valstijos atstovas Jonas T. DeRighter ir "Dirvos" redaktorius Karpius.

ANGLIS
LABAI GEROS RUŠIES ANGLIS už visai žemas kainas parduodama artėjant žiemos pabaigai. Pirkit savo Pocahontas, West Virginia Lump, Ohio ir k. anglis ir koksus.
MOORE ICE CD.
7011 Lawnview Ave.
Tel. ENd. 1495 (15)

PRANEŠKIT ADRESO PAKEITIMĄ

"Dirvos" skaitytojai persikeldami gyventi į naują vietą butinai išanksto praneškit administracijai kad pakeistų jusų antrašą nauju. Viskas ko reikia, paimkit už centą atvirutę ir įrašę savo vardą ir pavardę ir naują antrašą, siųskit "Dirvos" Administracijai, Cleveland, Ohio.

"Dirvos" Administracija.

SKAITYMO LAIKAS 30 SEKUNDŲ

- Jei neturi patogumo čekių sąskaitos.
- Jei neturi saugios depozitų dėžės brangenybėms.
- Jeigu jusų biznis gali pasinaudoti sezoniniais pinigais.
- Jeigu jusų palikimas reikalauja suplanavimo arba perplanavimo.

Kreipkitės į
Cleveland Trust
TURTAS VIRŠ $350,000,000
MEMBER CLEVELAND CLEARING HOUSE ASS'N
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Pilnai įrengta Lietuviška Užeiga
A. WIRBICKAS
UŽLAIKO GRAŽIĄ DIDELĘ
LIETUVIŠKĄ UŽEIGĄ
Stiprus Alus — Degtinė — Vynas
17320 St. Clair Avenue **Kampas E. 174th St.**

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimas

Pirmadienį, Vasario 15, Lietuvių Salėj

PRAKALBOS LIETUVIŲ SALĖJE — 8:00 val.
Į prakalbas inėjimas visiems nemokamai.

Lietuvių Darželyje Gerb. Budrys lankysis apie 3:00 val. po pietų.

Lietuviškas Radio Programas iš WJAY Stoties bus Pirmadienio vakare, Vasario 15 d., 5:15 iki 5:45 val.

Radio programe dainuos tenoras Jonas S. Urban.

(Tėmykit: Radio programo laikas bus nuo 5:15 iki 5:45)

* * *

Nepriklausomybės Minėjimo Tvarka

Švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės 19-kos metų sukaktuves, pirmadienį, Vasario 15 d., Lietuvių salėje, be garbingo svečio kalbėtojo, Lietuvos Generalinio Konsulo Jono Budrio, kitų jokių kalbėtojų tą vakarą nėbus. Komisija nori kad Clevelandiečiai galėtų išklausyti kalbos šio žymaus musų svečio, kuris pirmą kartą Clevelande lankysis.

Gerb. Budrys, kaip žinome, buvo Lietuvių sukilėlių vadas Klaipėdos krašto prie Lietuvos prijungimo sukilime, keturiolika metų atgal. Kuomet Lietuviams užėmus Klaipėdos miestą, Prancuzų karo laivyno komandierius buvo įteikęs Lietuviams ultimatumą į tris valandas apleisti miestą, arba karo laivai sunaikinsią miestą. Pulk. Budrys, kaip apie ji rašo Kapt. P. Jurgėla, to nenusigando: jis įsakė ginkluotiems savo vyrams užimti pozicijas, pasiruošti kautynėms, ir iš savo pusės davė tik pusę valandos laiko Santarvės atstovams pagalvoti....

Taip Klaipėdos miestas ir visas tas kraštas pasiliko prisijungęs prie Lietuvos.

Gerb. Budrys per kelis metus po to buvo Klaipėdos krašto gubernatorium, paskiau Lietuvos Konsulu Karaliaučiuje, o pereitą rudenį atkeltas į New Yorką Generaliniu Konsulu.

Šia proga bus išnešta protesto rezoliucija prieš Lenkų persekiojimus Lietuvių Vilniaus krašte.

Pulk. Jonas Budrys

Dainų dalį išpildys:
P-lė Sofia Kane,
P-lė Bronė Rasiliutė,
Poni Vinė Bukauskienė,
dainoms akompanuos poni Aldonna Wilkelis.

DR. BASANAVIČIAUS MIRTIES 10 METŲ SUKAKTIS

Kaip žinoma, Vilniuje 1927 metų Vasario 16 d. mirė Dr. Jonas Basanavičius, musų tautos atgimimo tėvas. Lietuvoje ši sukaktis atitinkamai paminėta. Paminėsime ir mes.

Jonas Budrys apsilankydamas Lietuvių Darželyje, pirmadienį 3:00 val. po pietų, padės vainiką prie Dr. Basanavičiaus paminklo.

SMULKIOS ŽINIOS

IKI VASARIO 10 Clevelando srityje automobilių nelaimėse užmušta 32 asmenys. Pernai tuo pat laiku buvo užmuta tik 19.

Miesto saugos direktorius **Eliot Ness**, del didėjančių automobiliais užmušimų žmonių, išleido įsakymą užbaigti "pataisymo" [illegible] kortelės gavusiems automobilistams. Jas tei[illegible] policijantai už visokias netvarkas gatvėse. Iki šiol, kortelę gavę asmenys kreipdavosi į savo pažystamus įtekmingus miesto valdžios asmenis ir jų kortelės budavo "panaikinamos".

Clevelandietis Senatorius Washingtone Robert Bulkley reikalauja kad Kongresas greituoju skirtų 40 milijonų dolarių pradėjimui potvinių kontroliavimo darbų Ohio upės slėnyje.

VEDYBOS 1936 M.
1936 metais Clevelande apsivedė 8825 poros. 1935 m. apsivedė 7716 poros.

Tik 1930 metais buvo daugiau vestuvių, kada apsivedė 9944 poros.

Tyrinėja Clevelando taksi vežikų uniją. Pasirodo, keli vyrai sudarė uniją ir [illegible] šoferių pinigus, bet nariai kurie moka mokestis apie pinigų likimą nieko nežino. Per mėnesį sumoka $2300.

Clevelando miesto taryba derasi su gaso kompanija apie numažinimą gaso kainos, bet East Ohio Gas Co. viršininkai sako kaina už gasą turėtų buti dar pakelta 5—6 centais.

Paskyrė $4,000,000. Columbus, Ohio, valstijos legislatura skiria $4,000,000 valstijos biednų šelpimui.

Pradėjo upės tiesinimo darbą. Po daugybės metų tik tuščių kalbų, pagaliau pradėta Cuyahoga upės tiesinimo darbas. Apie 100 viešų darbų darbininkų pradėjo dirbti. Visas tas projektas kaštuos $560,000.

Šilta? šalta? Koks rytoj bus oras nežinia, nes oras labai keitinėjasi nuo šaltesnio į visai šiltą. Pirmadienį buvo visai vasariškas oras, temperatura buvo pakilus iki 68 laipsnių. Trečiadienį vėl staiga nukrito iki 15 laipsnių.

Clevelando miesto taryba nubalsavo skirti $30,000 greitam butinam miesto biednų šeimų šelpimui. Tų pinigų užteks tik savaitei laiko, iki gaus iš valstijos daugiau.

Flu šiuo laiku Clevelanlande pusėtinai įsisiautė, daugybė žmonių serga.

Del potvinio ir gaisro Cincinnati, Ohio, į Clevelando Truscon Steel Co. dirbtuvę atkelta Crosley elektriškų šaldytuvų darbai, iki bus sutaisyta sudegus dirbtuvė.

Birutės Šėrininkams

Birutės Bendrovės šėrininkų metinis susirinkimas bus laikomas Lietuvių salėje, Vasario-Feb. 18 d., nuo 8 val. vakare. Šėrininkai prašomi dalyvauti. Valdyba.

NAUJAI ATIDARYTA
Lietuviška Užeiga
Kviečiu savo draugus į naujai atidarytą užeigą, smagiai praleisti laiką su pažystamais. (10)
ALUS — DEGTINĖ
SKANŲS UŽKANDŽIAI
JOE'S PLACE
Juozas Paltanavičius, sav.
7805 SUPERIOR AVE.
(Prie E. 79th St.)

JIEŠKAU KAMBARIO
Lietuviškoje Šeimoje
pageidaujama su šildymu.
Kas turit kambarį praneškit "Dirvos" administracijon, 6820 Superior ave.

FISHER BODY STREIKO EIGA

Clevelando Fisher Body dirbtuvės darbininkų masinis susirinkimas Public Music Hall sekmadienį, Vasario 7, praėjo dideliu pasisekimu. Dalyvavo apie 4,000 žmonių, kuriems padaryta platus pranešimas apie visą General Motors streiko padėtį ir United Automobile Workers of America pastangas suorganizuoti darbininkus į uniją.. Kalbėjo Homer Martin, unijos vadas.

Šioje sueigoje surinkta streikerių paramai $475 aukų ir dar duota pažadų ant $120.

Buvo keletas kitų kalbėtojų iš kelių organizacijų.

Streikeriai gauna stiprią paramą aukomis iš vietinių darbininkų organizacijų. Aukos ateina šimtais dolarių. Prie to nekurios stipresnės unijos pasižadėjo mokėti kas savaitę šimtais dolarių streiko fondan iki streikas tęsis.

Tautinės streikerių grupės tarp savo žmonių rengia pramogas pinigų sukėlimui.

Lokalas 45 persergsti visuomenę kad apsisaugotų kokių apgavikų kurie gali streikerių vardu rinkti sau aukas pinigais ar daiktais. Lokalo oficialus atstovai visi turi liudymus, kuriuos jie privalo parodyti visada. Tie liudymai yra su parašu pirmininko Louis F. Spisak ir turi oficialę unijos antspaudą.

"PAVERGTUJŲ KALVARIJOS" PAVYKO

Praeitą sekmadienį, naujos parapijos Sodalietės, Lietuvių salėje surengė vakara paminėjimui Lietuvos nepriklausomybės. Statyta scenoje "Pavergtųjų Kalvarijos", drama keturiuose veiksmuose, vaizduojanti brolių Vilniečių vargus po Lenkų okupacijine valdžia. Atlikta neblogai. Žinoma, buvo ir trukumų, bet kur jų nėra. Iš vakaro vedėjos teko sužinoti kad veikalo sumokinimu užsiėmė S. Telksnis. Vienas dalykas tai neatleistinas — gumo kramtymas scenoje, ką darė čia augusios jaunos merginos. Šiaip viskas išėjo gerai.

Po trumpa kalbą pasakė Kun. Karužiškis, Kun. Aukštikalnis ir Kun. E. Šteigmanas.

Publikos buvo pilna salė laike vaidinimo ir per šokius. Griežė Jono Apanaičio orkestras. V.

Youth's Forum

Editor—Peter Skukas | Phone: ENdicott 4486 | 6820 Superior Ave. Cleveland, O.

A BRIEF OUTLINE OF LITHUANIAN HISTORY

Commemoration of Lithuania's Independence

By AMELIA ZILEN

From the 7th to the 5th century B. C., tribes of a separate branch of Indo-European families, settled the shores of the Baltic Sea. Protected by primeval forests and impassable swamps, they dwelt here between the Dvina and Vestula rivers. They lived here for many centuries, peacefully trading with their neighbors and worshipping Perkunas, their god of sky and thunder.

During the 1st century A. D., these tribes in written history were known as Aestians or Balts and later as Lithuanians.

In the 15th century, the tribes chose to being permanently called Lithuanians. They also began writing their own records, known as the "Lithuanian Chronicle."

The Lithuanian State was formed by the middle of the 13th century. The Grand Duke of this period was Gediminas, founder of Vilnius. His sons Algirdas and Gestutis also were dukes in this century. Gediminas' grandson Vytautas, a 14th century duke, was and still is known as a great conqueror for Lithuania. Known as one of the most powerful princes of Europe, he was feared by the Golden Horde and the Crimean Tartars, two Russian Princes in Vytautas' day. This Grand Duke of Lithuania crushed the Teutonic Order in 1410, the worst enemy Lithuania had. Incidentally, Vytautas was the last great Lithuanian ruler.

Under these four reigns, Lithuania reached her greatest developement, extending from the Baltic to the Black Seas.

In the year 1795, Lithuania fell under the Russian rule and the name of Lithuania was effaced off the map of the world. When the World War broke out, the "Northwest Providence," as Lithuania was then called, was a scene of extensive military operation. Thru these extensive operations nearly the entire country was ruined.

The year 1915 saw a great portion of Lithuania under the German military rule. This leadership lasted until December, 1918, when independence was won. The Lithuanians had paid dearly for what the world war did for her.

Most of the intellectual Lithuanians lived in Vilnius in secretiveness. They were headed by A. Smetona, later, first president of Lithuania. On June 10th, 1916, a committee, who had asked all of the inhabitants of Lithuania to appeal for liberty and independence of their country presented a memorandum to the Occupation Government. The note contained the past history of Lithuania and her present situation. The committee joined the League of Oppressed Nations of Russia and they all took part in the joint appeal to President Wilson. Another memorandum was sent in July. The two written reminders remained unanswered.

In 1918 the "Lietuvos Taryba" announced that Lithuanian independence was finally recognized after a conference where 214 foreign delegates attended in 1917. Vilnius was then proclaimed capital of Lithuania.

The Lithuanian Provisional Government was devoting all of its time in forming an administrative apparatus and army and at the same time were trying to raise funds in order to continue this project.

In the latter part of 1918, the Bolsheviks began advancing into the country and soon the capital, Vilnius, has to be abandoned. But the young Lithuanian army of enthusiastic volunteers drove the enemy back and by the beginning of April, 1919, they were closing in on Vilnius when a new foe arose. The Poles were fighting in the district of Gardinas and by clever maneuvering, took Vilnius.

Vilnius today is occupied by Poles but still remains the historical capital of Lithuania. In 1920 the Constituent Assembly voted on a republican form of government and Alexandras Stulginskis was sworn in as the second president of Lithuania. In 1921 Lithuania became a member of the League of Nations.

Dr. Kazys Grinius was the 3rd president of Lithuania and now Antanas Smetona, the first, is the fourth president.

10th Anniversary of Dr. Jonas Basanavičius' Death

Dr. Jonas Basanavičius the great historian, statesman, and educator of his people, the man who prepared them to become independent, etc., died on February 16th, 1927 The Lithuanians of today commemorate the death of this great man, coincidentally on the same day we celebrate Lithuanian independence.

CONSUL GENERAL BUDRYS TO SPEAK

Col. J. Budrys, newly appointed Consul General of Lithuania will participate in the nineteenth anniversary celebration of Lithuanian Independence, on February 15th, in Cleveland Lithuanian hall.

At 8 p.m. a formal celebration will take place at the Lithuanian hall. There will be no admission fee to the hall.

At 5:15 p.m. over station WJAY a program has been arranged. The well known tenor, John S. Urban, will sing and Mr. Budrys and Mr. K. S. Karpius will speak. It is through the efforts of the Dirva and courtesy of Mr. Stanley Altschuler, director of foreign programs of WHK and WJAY this half hour program has been made possible.

AMONGST OUR LITHUANIANS

MARRIED

Miss Patsy Stankevicius and Mr. Victor Gudzunas were united in the holy bonds of matrimony on Saturday, Feb. 6th. The church of Our Lady of Perpetual Help fairly well crowded with a large assembly of friends and onlookers.

Only close friends were invited to the reception, amongst whom were many from out of town. It was quite a representation of out of town cities: the bride's brother, Frank Stanko, Fontiac, Mich. Mr. Gudzunas, and his daughter, Wilma, father and sister of the groom, both from Detroit accompanied by a group of other Detroiters. Mr. and Mrs. Peter Luiza, from Toledo, Ohio.

Both the bride and groom were very active and well-known in the younger Lithuanian circles, and we join their many other friends in wishing them the best of matrimonial bliss.

NEW PARISH STAGES PLAY

The Young Ladies Sodality of Our Lady of Perpetual Help, sponsored a most successful performance at the Lithuanian Hall, Sunday, Feb. 7th. It was very successful financially and and fairly successful artistically speaking.

The production was entitled, "Pavergtųjų Kalvarijos", depicting the oppression of the Lithuanians by the Poles in Vilnius. So diligently was it practiced and directed that several touching scenes brought tears to the eyes of many in the audience.

Following the play and between scenes the pastor, assistant and a missionary gave short but emphatic speeches. This was followed by the raffle of a beautiful shawl.

Taking everything into consideration a most enjoyable evening was had by all. Dancing completed the pre-lenten merry-making for the evening.

"SHOWBOAT" IS SUCCESSFUL

The Young Ladies Sodality of St. George's Catholic Church, sponsored and produced a most successful entertainment in the form of a "Showboat." It was an overflowing attendance on Sunday, Feb. 7th, and taking the inclemency of the weather into consideration, Monday, Feb. 8th, too was very vell attended.

This affair closed all forms of entertainment until the six weeks of Lent have been completed.

BALTIMORE, MD.

The popular, Lillian Gelazela of Baltimore, Md., was also a prelenten bride. She was married to Mr. Joseph T. Baker on Saturday, February 6th, in the city of Washington.

GRADUATES

Andrews School for Girls of Willoughby, Ohio, held its graduation exercises last week and amongst the half hundred graduates is one of our local Lithuanian girls, Miss Natalie Raymond, 616 East 107th Street, Cleveland, Ohio.

One of the popular girls at school Miss Raymond was the class treasurer and was just elected on the Alumni board, a coveted position and is one of the youngest Alumni to hold that position.

Andrews School is a private high school for girls for carrying out a vision of its founders that girls should be trained for service in the world, and therefore eight months of work at position in line with their training must be first had before a diploma is issued.

Lithuanian Encyclopedia

Altho it was once mentioned in the Youth's Forum that Lithuania is publishing a monumental encyclopedia, but concerning the progress of the Spaudos Fondas, publishers of the work, we have heard nothing during all this time.

However, some few weeks ago word was dispatched to the press that the fifth volume of the encyclopedia was being printed. With its publication a third of the contemplated sixteen volumes will be completed. Professor Biržiška, a distinguished scholar, working with a number of scientists, historians, and other authorities, assumes the general editorship of the projected and now nearly completed work. The first edition will number some 5000 copies.

VINCAS DEBESIS ir Sunai
POPIERIUOTOJAI IR MALIAVOTOJAI
Taiso medžio darbą, plasteriuoja ir atlieka kitokį namų aptaisymą.
7122 SUPERIOR AVE.
MEnderson 0732.

EVA'S
Dry Cleaning
Senas Drapanas padarom kaip naujas, išvalom ir sutaisom.
Vyriški Siutai ir Topcoats išvalyti, suprosyti už 85c.
Moteriškos dresės — 95c.
EVA PETRAITIS
6702 Superior Ave.
Telef. HEnderson 5699

THE KRAMER & REICH CO.
Pinigų Taupymo Išpardavimas
Visas Didelis Rinkinis
SIUTŲ-OVERKOTŲ
SKRYBĖLIŲ — REIKMENŲ
TURI BUTI PARDUOTA.
Apsirupinkit save visomis reikmenimis dabar ir Sutaupykit Pinigų!
DYKAI EAGLE STAMPS su kožnu pirkiniu už 10c arba daugiau. Iškeičiam pilnas stampų knygeles.
THE KRAMER & REICH CO.
7002 Superior Ave. Kampas Giddings Rd.

ANGLIS IR MALKOS
Pirkit iš savo Lietuvio anglininko — greitas pristatymas
Original Pocahontas $8.95
(Bishop Mine) tik bušelis pelenų buna iš tono anglies.
No. 3 Pocahontas duoda labai daug karščio. 8.75
Standard Pocahontas mažai dumų, ilgai dega. 7.95
Blue Diamond Kentucky splint, pečiams ir furnasams . 7.95
West Virginia Lump 6.50
Sun King Lump 6.95
Hot Fire Lump 6.25 ..... Champion Lump 7.00
KOMER WOOD & COAL CO.
1409 EAST 92ND ST. (Lietuvis) Telef. GAr. 2921

WILKELIS FUNERAL HOME
Licensed Funeral Director
6522 Superior Avenue
NORINTIEMS PASARVOTI KAMBARIS NEMOKAMAI
Palaidojimo kaštai priklauso nuo šeimos išgalės ir noro. Vienok musų patarnavimas, užjauta ir prielankumas yra visiems lygus, be atsižvelgimo į kaštus.
Patarnavimas greitas, aukščiausios rušies ir visais atžvilgiais moderniškas.
HEnderson 9292

I. SAMAS JEWELRY
6704 Superior Avenue

Rengiantiems apsivesti, dabar kada ar vėliau, ir norint ką nors nusipirkti iš graždaikčių — deimantų ir visokių kitokių papuošalų — pirmiausia kreipkitės į musų krautuvę, kur rasit didžiausį rinkinį visų šių reikmenų. Taipgi esu specialistas taisyme laikrodžių, laikrodėlių ir akinių. Viskas žemomis kainomis.
VISAIS TAIS REIKALAIS LIETUVIAI PRAŠOMI KREIPTIS ŠION KRAUTUVĖN.

GERA ANGLIS

J. J. STANKUS
Arco Lump (visai mažai pelenų) .. $8.95
No. 3 Pocahontas 8.50
Golden Ridge Sewell 7.65
(kaip Pocahontas)
Kentucky (labai geras pečiams) ... 7.40
Ohio Lump arba Egg (geriausi) .. 6.50
ARLINGTON ICE & FUEL CO.
16201 SARANAC RD. GLen. 5787